Regd No M 3289

Regd No. N 45

గోలకొండపత్రిక

(౧౦౩౭౬)

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

సంపుటము ౧౨ | హైద్రాబాదు - దక్కన్ ౨౭ మహాదేవరు ౧౩౪౬ ఫ. శా. శ. ౧౮౫౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర ఆషాఢ బ ౧౧ సోమవారము | సంచిక ౨౫

గోలకొండ పత్రిక

౧౨ వసంవత్సరాదిసంచిక

చదివి వీరవలసినది

౧ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారి "భాషాదౌర్జన్యము" ౨ యెల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారి "నిజాంరాష్ట్రములో స్త్రీజనోద్యమము, ౩ మాడపాటి హనుమంతరావుపంతులుగారి "పాత్యప్రజారిక—నిజాంరాష్ట్ర పరిపాలనము, ౪ఉమెల్లాల్ల కేశవరావుగారి "జడు బొవులి భూనివన్నము, ౫ మందుములు రామచంద్ర రావుగారి "మన న్యాయస్థానములలో దేశభాషలకున్నస్థానము, ౬ ఒక హితైషిగారి "మనప్రభుత్వమువారి మతళ్ళాళ", ౭ కొండా వేంకటరంగారెడ్డిగారి "మనభాషలు—అందలోని నృత్యములు" ౮ పింగిలి వెంకటరామారెడ్డిగారి "విజయనగర సామ్రాజ్యము" మున్నగు అనేక ముఖ్యవిషయములుగల వ్యాసములు పెక్కులున్నవి, నిజాంరాష్ట్ర సమస్యలనుగూర్చి తెలిసికొనగోరుప్రతియొక్కరును చదివితీరవలసినది.

గోలకొండపత్రిక చందాదారులు రెండణాల టప్పాబిళ్లలు పంపినచోఉచితముగా పంపబడును- ఇతరులకు ౦-౮-౦

మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

(పూపులబజారు, హైద్రాబాదు-దక్కన్.

To Let

పెద్ద సౌకర్యము

కాలుఖులాలియతులు, ప్రామిసరీనోట్లు వ్రాయుపద్ధతులు తెలియుటయు, చాలవ్రాయవలసివచ్చియు చిక్కుపడుచుండుదు. అట్టిక్లిష్టములేకుండ, సరతలన్నిటిని పొందుపరచిన కాలు ఖులాలియతు, ఫారములు, ప్రామిసరీనోట్లు మాపద్దాలతక్కువ వెలకు దొరుకును.

ప్రామిసరీనోట్లు, కాళ్ళు, ఖులాలియ్యతులు. } 1008 2-0-0

గోలకొండపవర్సుపేట హైద్రాబాద్

గోలకొండ పత్రిక

పటములు ౫౦ పుటలు కరం

కవులు ౩x౪

అతిసుందరము ఆనంద కరము

చందాదారులకు ౧-౮-౦

ఇతరులకు ౨-౦-౦

తపాలాఖర్చులు ౦-౧౦-౦

మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

హైద్రాబాదు

మాపాటి వేంకటరమణాచార్యులుగారు

హనుమకొండ

గోలకొండ కవులసంచిక

హైందవధర్మ పోలీసు

శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు

జాతీయదేశపాండే

ధ్రువప్రతి శాంతిమహారాజు ప్రజల సైన్యము తోడరావడ్డిన అప్పుడే భారతము చదివి అతనిస్థానమున కోడిచివార్త విజయపూరులో బాలాసాహెబు పాండ్యిన పాండ్యుల కీపాయాలకల తెలిసినవి నగరమంతయు సంచలింపోయెను. ఇళ్ళజల్లాలు, విజాలు సల్లాదను అరిఅరిపుకు తమ్మవినుపనారు. ఎరిలో మాలిట్టి కొన్ని విద్యార్థులు తమ్మరుపము చేసుకొనుచు కేలుపైను. అరిజాతిమాదిగ ఎదురాడ్యెను. మా ఫ్లీ (Abyssinian) కీడీతోగారకు సైన్యాధిపత్యమిచ్చి గంగంగ సర్వప్రజలవార్తకు గశ్రం౦౦౦ కాల్బలమును పంపివిరి కాలి పోడింపి బందీగా పట్టుకొనివచ్చుటకు సుల్తాను ఆజ్ఞపించెను. ఇంతజరిగినప్పుడు సుల్తాను ఆజ్ఞపించెను. ఇంతజరిగినప్పుడు సుల్తాను ఆజ్ఞపించెను. ఈ కాలాగ్రేసరు ఆజాజమున (పశ్చిమాన యుద్ధార్థ యుద్ధకళా లను (శత్రువులమర్మములతో ఆగ్రస్థానము పరిపాలనట్టిన యుద్ధకళ.

ప్రాచీనములోని గ్రీసుదేశపు లియోనిడాసు తన 300 మందితో మరణించిన వారను, భర్తృపోరిరంగము పెద్దపర్వతములలోని దేవుడ ఇనుకకము. జాతీయదేశపాండ్యా తన అది పాటి ధైర్యులతో యుద్ధము చేసిన వీరులతో చిన్నగుట్టలుండెను. వారిమధ్య విశ్వాసము వర్ధిల్లుచుండెను. ఆస్థలమును పంథర్ పాస్ (కొలపిరిసు) అనిపిలుతురు. ఆనట్టలమధ్య పెద్దవాస (పదేపాంచుచుండెను. అట్టి పంథర్ పాస్ రంగమందు జాతీయదేశపాండ్యాను ఫజల్ సుల్తాను తన సేనలతో కీడించెను.

జాతీయదేశము పిరమదేశము. అపూర్వయుద్ధ కళాప్రావీణ్యమగలవారు యుద్ధకళలో నమనలబడుచున్నారు సైన్యములకిట్టి పదేపదేచుట సాధ్యమగుట్టదిని పదలలేరు. తుదకు ఒకానొకనాటి తాము పంథర్ పాస్ గోపట్టు వార్తలందెను. కీడీతోగారున్ను శాంతియున్నుకలిసి పంథిపదేపులను సరిచేసి లాలాపిత్తమాట్లాడి మన్నాడు కొన్నారు, తుదకు శాంతిదేశమందుదయ్యెవని విజయపూర్వసైన్యము పంథోపమంతో సైయర చెను. సైన్యములో బల్సాలు మొందయ్యెను. ఆర్థపయిక్కు వచ్చెను. ఇచ్చుట శాంతికి చిం దాగ్రాహమలే నిద్దురపట్టలేదు. మన్యగ్రామస్థులు అల్లుకొనిదుండిపటులతో కొటయెగ్గ దొంగకిడీలతండ్రి బయటపడి నిశ్చయమగా పట్టిచుట్టుకొని పంథర్ దూరములోనున్న విజాలకిడీలపుకు శాంతి (ప్రయాణమయ్యెను: మార్గమంతయు పర్వతమయము. పంథర్ దూరరోడ్డుయున్నను గంటకు ౨-౩ పైర్భిన్న వెళ్ళుటకు సరుపలాలు. తెల్లవారుజామున విజాపూరుసైన్యములో శాంతి పాంపయినవార్త తెల్లడియయ్యెను. అప్పుడే ఖానుకమగుపడు ఫజల్ మహమ్మదుఅనువాడు తోటనుకేవారిలో గూడి కతక్కెత్తిని జదిపినవారిని పరిశీలించుట కద్దిపుచుండెను. శాంతి పాంపయెనవ్వర్త వినవెంటనే ఒక సైన్యదళమును తీసి కొని మరణకేసుతోడెక్కుంటి విజాలకిడీయొ కడ ౯ పైర్భిన్నుగుంటున్నదనగా రాంపి అతిసయమునుపలు పయోంచెను.

ఆపత్యమయములందే శాంతి బుద్ధిచాతుర్యమును పరిశీలించుచుట్టిన, ఆ పద్మపత్రిక సైన్యమున (ప్రాణములతో పరిశీలిచుట్టిన కొందరి "మూర్కలు"ను (మహారాష్ట్రములో యుద్ధకౌశలం పుగలుగువారామను మండిన వ్యవహారాలు) జాతీ దేశాంద్యా వాగుకార్యమున నియమించి తాను విజాలకిడీ చేరకవెంటనే అయినమాలు శీఘ్రగీర్వయలను కొనిపోవుచని చెప్పిపోయెను.

జాతీదేశపాండ్యాన "జాతీప్రభు" అనియు ఆపరజాతుడేనియు. ఈ కాలాగ్రేసరు ఆజాజమున (పశ్చిమాన యుద్ధార్థ యుద్ధకళా లను (శత్రువులమర్మములతో ఆగ్రస్థానము పరిపాలనట్టిన యుద్ధకళ.

ప్రాచీనములోని గ్రీసుదేశపు లియోనిడాసు తన 300 మందితో మరణించిన వారను, భర్తృపోరిరంగము పెద్దపర్వతములలోని దేవుడ ఇనుకకము. జాతీదేశపాండ్యా తన అది పాటి ధైర్యులతో యుద్ధము చేసిన వీరులతో చిన్నగుట్టలుండెను. వారిమధ్య విశ్వాసము వర్ధిల్లుచుండెను. ఆస్థలమును పంథర్ పాస్ (కొలపిరిసు) అనిపిలుతురు. ఆనట్టలమధ్య పెద్దవాస (పదేపాంచుచుండెను. అట్టి పంథర్ పాస్ రంగమందు జాతీదేశపాండ్యాను ఫజల్ సుల్తాను తన సేనలతో కీడించెను.

జాతీదేశము పిరమదేశము. అపూర్వయుద్ధ కళాప్రావీణ్యమగలవారు యుద్ధకళలో నమనలబడుచున్నారు సైన్యములకిట్టి పదేపదేచుట సాధ్యమగుట్టదిని పదలలేరు. తుదకు ఒకానొకనాటి తాము పంథర్ పాస్ గోపట్టు వార్తలందెను. కీడీతోగారున్ను శాంతియున్నుకలిసి పంథిపదేపులను సరిచేసి లాలాపిత్తమాట్లాడి మన్నాడు కొన్నారు, తుదకు శాంతిదేశమందుదయ్యెవని విజాపూరుసైన్యము పంథోపమంతో సైయర చెను. సైన్యములో బల్సాలు మొందయ్యెను. ఆర్థపయిక్కు వచ్చెను. ఇచ్చుట శాంతికి చిం దాగ్రాహమలే నిద్దురపట్టలేదు. మన్యగ్రామస్థులు అల్లుకొనిదుండిపటులతో కొటయెగ్గ దొంగకిడీలతండ్రి బయటపడి నిశ్చయమగా పట్టిచుట్టుకొని పంథర్ దూరములోనున్న విజాలకిడీలపుకు శాంతి (ప్రయాణమయ్యెను: మార్గమంతయు పర్వతమయము. పంథర్ దూరరోడ్డుయున్నను గంటకు ౨-౩ పైర్భిన్న వెళ్ళుటకు సరుపలాలు. తెల్లవారుజామున విజాపూరుసైన్యములో

ZANDU
Pharmacuetical
Works Ltd., P. O. Box 5513, Bombay

ఆరోగ్య బలములకు
స్త్రీలు

జాండువారి
అశోకారిష్టను వాడదగును
అ ది కు ను మ రో గ ము ల ను
స్త్రీ ల ఇ త ర రో గ ము ల కు ను
స మ్మ క ము గ కు దు ర్చు ను.

నూతనజీవనోత్సాహములకు

జాండువారి
కేసరీజీవన్ వాడుడు.
శరీరమునకంతటికిని గ్రొత్తశక్తినిచ్చు
రుచ్యమైన పుష్టకరాహారము.

ఇది చాలబలియగల వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. గుణమునేగాక మంచి రుచియును, సువాసనయు గలిగి పలువురచే యోగ్యతాపత్రికలను బొందియున్నది [1] తులము మొదలు 1 తులమువరకు దినమునకు 2పూటలు పాలతో సేవించిన మంచి వీర్యవృద్ధిని, బలమును, ఉత్సాహమును, కలిగించును. వ్యాధిగ్రస్తులై శరీరము కృశించియున్నవారికి వెంటనే రక్తమువృద్ధిచేసి మంచి దేహకాంతిని కలిగించును. క్షయవ్యాధికి చాల ముఖ్యమైనది. వృద్ధుల బలహీనతకు బాగుగా పనిచేయును.

జాండుఫార్మస్యూటికల్‌వర్క్స్, లిమిటెడ్, బాంబాయి ౪

నిజాంరాష్ట్రమునకు హోల్‌సేలుగా:—
డి. జె. పారెఖ్ అండు కో,
జమ్మూమస్జిద్‌వద్ద, సికింద్రాబాదు (దక్కన్)

లక్ష్మి
ముందునకు నడచుచున్నది.

వాల్యుయేషన్ ఫలితములు
30 సెప్టెంబరు 1936 కు ఆఖరగు 4 సంవత్సరముల అంతమందు
తెలియజేయబడిన బోనసు
పూర్తిజీవితమునకు రు॥ 20 వెయ్యికిసం॥ రమునకు
ఎండోమెంటు రు॥ 16 „ „
వ్యాపారము 8,00,00,000 లకు మించినది
నిధి 90,00,000 లకు మించినది.

మ. ఘ. వ. నైజాం రాష్ట్రమునకు
చీఫ్‌ఏజంట్లు కావలయును.

దరఖాస్తులు పంపుడు.

లక్ష్మీఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
(బాంబే:— ఫోర్టు, బొంబాయి.)

అన్నిజ్వరములకును
బాట్లివాలా ఎగ్జామిక్చర్
మరియు మాత్రలు
అమ్మకమునకు సర్వాధికారమునొందిన ఏజంట్లు:—
పి యం. పాట్నీ అండుకో
బ్రిన్సెప్ స్ట్రీట్, బొంబాయి ౨.
Telegraphic Address 'Ligature'

౨౦౦౦ సం॥ ల నాటి భారతీయ నగర జీవనము.

విశ్వమానవ జీవితముల కేర్పరచిన భారతీయ ప్రాచీన జీవన నియమోప నియమము లమూల్యము

నగరము లానాడు నాగరకత, కళాకౌశలములకేగాక ఆపద్గ్రస్థులకు రక్షణాలయములు

వివిధవృత్తులవారి భాగ్యోదయమునకు, అభివృద్ధికి ప్రయత్నించు ప్రజాసంఘము లానాడు దేశమందంతట స్థాపితములై యుండెను

వర్తకులు, ధనికులు మాయోపాయములవలన ప్రజలు పీడితులుగాకుండుటకు వలయు కట్టుదిట్టములు రాజ్యము లే నిర్ణయించుచుండెను

భారతవర్షమని (ప్రాచీనఖండము. దీని నాగరకత చారిత్రక ప్రసిద్ధము: గౌరవపూర్వము.(ప్రచురమనుచు నేడు విజ్ఞాన, శిక్షణ,శిల్పకళాకౌశలములందు మేటిగా తలలెత్తినదేశము కీర్తారతవర్ష మొకప్పుడు శిఖరసమానమనబడిన్నదాదాంశము, మనపూర్వపు లిహపరలోక పారమార్థములు, భౌతికౌన్నత్యకాదు సమస్త విషయము అందు సమస్తరమసంతత్త్వములను సంధానించి తదాన్యసారముగ మనకేగాక, సర్వమానవ జీవితములు నియమితపరచి, సుఖసంతుష్టిపరచుటకొరకు సర్వజ్ఞత్వ మమూల్యము, అనాది మనకాలత్వనుసరించి యాచారవిచారములు, నాగరకత, (ప్రాచీనత్వత లనుకోలుచుటకు పర్యాప్తసాధనము లనేగాగా నేడు మనకనుచు బాటులో లేకన్నవి పురాతత్త్వ పండితాగ్రేసరులు పరిశోధనాసారము మనసాంఘిక, వ్యవహార రీతిపరిణామ పరంపర,కార్యక్రమ మనుష్యాత్మలు నిర్ణయించిన (ప్రాచీన నియమోపనియమము లీనాటివా నికంటగా నేనూహబడి లేనవుటనిశ్చయించు, యుగము లమారినవను యదింకను వసనస్యుములను పాతమనే గనుపుచుండుట గర్వనీయాంశము.

వైదికయుగము

(ప్రథ నగరజీవనవికాసమంబంధ మాప్రత్యేక లేకనుండిన పాంచుజీవన పరికాలస్థితిలో నే వృద్ధియుండుచుండుట నిశ్చయము, నేడు నాసేయ్య వ్యవహారాపాయవిధికనుకు, నాగరకతకు ముఖ్యకేంద్రము నగరము. (ప్రాచీనకాలమందు దీ నగరములపండిత (ప్రాముఖ్య తపారము.అనాది నాగరకతకేగాక-కళాకౌశలము; శిల్పము లకుమాత్రమేగాక-యాపత్కాలమందు యా పద్గ్రస్థులకు నగరకళాలయములుగా లెక్కించబడుచుండెను. భారత వర్షమునం దావాదగ్రామములే మానవకోత్కర్షములకు ముఖ్యకేంద్రములుగా నుండియుండేవని నగరములు యునికి మిక్కిలి మహత్త్వపూర్ణత నుండినట్లుల (ప్రాచీనచరిత్రలు పూర్వీకమైనవి.

వైదికయుగమునందు వ్యవసాయము పశుపాలనము మానవులకు ముఖ్యవృత్తిగానుండెన. మానవనగరములు పూర్తి జేయుట నాధికపర్యవసులే భారతీయగ్రామ్యజీవనవిధేయత్వము. వైదిక సాహిత్యపఠన మానాటిప్రజలే బలిశాలనగరములకు ముఖ్యకేంద్రములు. బిరదపరచునున్నది. కళాకౌశలము, శస్త్రశిల్పులకు యోధులకును, చికిత్సకు (ప్రజలకు నగరములు మహత్త్వము బోధించు మొదలిదెను పట్టికొలుకు ననుసరించి కొంతకు కృషివ్యవసాయ ములనవలుగొని కళాకౌశలములే జీవికార్జనమునకు (ప్రధానపాధన మలుగా నిర్ణయించుగొనిన వర్తకవ్యాపారపొత్కర్షము అందు బాటులోనందు రహస్యమెకి ధనికులు (గామము గ్రామమందు పంచుపంథమలవడులకొని, నగరము అకమరలకొచ్చిన్నిచ్చి యనుకరుచు వీరలజాబుబంధించుచు. కొంతకను వసుని నిమిత్తమేగాక, మరికొందరు-నిర్మలులు, శిల్పులు మొదలగువారు- జీవికులుకొన్నభాగ్యపరచుటకు నగరములందు నివసించుటకొలిడిరి ఇటువలె "గ్రామ"-వ్యవహారికపదము-దయుంచంతగుమ నగరము లేర్పడినవి. ఈనుమ్మకమణ ము వైదికయుగాంతము-అనగా క్రీ.పూ.౨౮౮ క పూర్వభాగము-నుండియారంభమైనదనవచ్చు ను-భారతవర్షమాజాదిటుల వ్యాపారకేంద్రములతో సంపర్కమయ్యెను, తక్షశిల, (కక్షత్రి, ఉజ్జయిని, కాశీనగరి,పాటలి, వారణాసి, మిథిలి, కాలిన్ద్రనగరి, అమరావతి మొదలగు ముఖ్యనగరము లవనవలు (ప్రాచీనబౌద్ధ, జైన మహాత్మ్యము లనకన్నుటవట్టుట కల్గినవులయినవి.

నగర నిర్మాణము

భారతీయులనగరములు నేర్పుడిన యుక్తిపరత్వ మాపాకర్యములే వారిపరిశోధ్యములు. నగరములకు వలయశీర్పుల లెత్తుట (ప్రాకారపుగోపురాలు, మట్టలలోనైతనగరకోటలు నుండెను తత్ప్రాకారాలయములు పామాన్యము గా రాతిపట్టడము గైనుండుచుండెను. కొన్నినగరములకు,కోటల చుట్టుపాటలలో తేకుండుటలే గూడ నుండెను. కిట్టుగోడలు-కాపాడువ్యవములు-నిర్మితములగుచుండెడివుండ జెలియయునున్నవి. వీని ముఖ్యప్రస్థన నిర్మితములగుచుండిన మర్గాకారములు-బురుజులు-భిత్తికన్న నెత్తుగానుండ కలుపుచుండెను. నేడు కన్నులార వీక్షించుట కొవాటికనగరములు కేసీంధి లేకన్నవి చికిత్సయాత్రికుల నగరవర్ణనలమాత్ర మింకను (గంథస్థములై మిగిలియున్నవి. నద్రదనస్థ వర్తకర్తి రాజధానినగర-పాటలీపుత్రము-ప్రస్తవ, ముఖ్యమునగా యువన రాజదూత మెగస్థనీసు-వ్రాసియున్నవి. కన్నులకట్టినట్లున్నగానుండు. రాజధానినగరమను పాటలీపుత్రనగరానాదు గంగా, సోనాదుల సంగమ స్థానమునందు నిర్మితమై యుండెను. ఇది నొప్పెలపాటు కన్నెత్తెడట్లు గలిగియుండెను. నగరరాజమనుకమట్టులుచిత్రమగు కౌశలమ్మగుగాడెను. దీనియందు ఒక ద్వారములు, ౫౦౦౦ద్వారాకారములుండెను దీని భాగ్యాభాగమంతయు పోనాదికీ ఇలనుగో నిండియున్నవి లోతెత్తరంధ్రములో నుండెను. బురుజులందు పన్నెండువేలమందికాపలా లేర్పరచబడినవి. మెగస్థనీసులేఖలనుబట్టి నాగరకత కాలిన్యదయత కల్గి స్త్రీపురుషులకు "కుర్రవిశేషము" గలదుగుణ్యమ"నగు యాధ్యాయములందు భారతీయనగర నివరములు పరిశోధ్యములగా గలవు.

నిర్మాణోద్దేశము

నవీనపనగర నిర్మాణోద్దేశములకేగాములు అర్థశాస్త్రమునందుగలవు. నగరనిర్మాణమన కక్ష్యుత్పత్తి(ప్రకారనిర్ణయము మత్స్యపురాణము. ఆనగా పనగరనిర్మాణకలు స్థలనిర్ణయమునందు ముఖ్యముగా నుండుటకును కెత్తుపటేటము, నదీతీరము, పర్వతసమీపకేంద్రము నీటివసుపాయము మొదలగునవి యందు బాటులో నుండునటులు పరిశీలించుట ముఖ్యవర్తవ్యము గలదు. స్థలనిర్ణయానంతరము రక్షణాపాయములతలంపిం చవలయును, నగరముఖ్యమలువేర్పుల యిటుకరాతి, నుమ్ము మొదలగునవి, లేకపోయినను కాష్ఠముతోనైనను కెత్తెడప్రాకారపరణము-బోటగోడ-నిర్మించబడవలయును. దీనికిచుట్టు జలపరిశీలనగరకందకము-ఇంగుమింగాగా అను నిలువులలోతుగలిగియుండు-లుంచవలయును. గోడయందు రాకోటలకై యనేకద్వారము లుండవలయును. గంతకోటకుంచ సంఖ్యలో నుండనగుడును. (ప్రతి ద్వారమున కొప్రప్రత్యేక వర్తకులు లేక సైనికుల కలిగి మెలకటుండవలయును. సింహద్వారమునకొప్పుల నగర నిర్మితమైనకొర్యాలయ మేర్పడియుండుటకుత్వర పరచవలెనందు.

(ప్రవేశ పత్రములు

నగరమునందు కెటలంపచ్చుపజల, యనుమానమగలిగిన, చిరగములు నగరనిర్మితమగు విచారించుచుండెను, (ప్రత్యుత్తరము త్వప్పకరమగానుండనిపక్షమున నగరము వదలుటకు, (ప్రవేశింపుటకు వీలులేకుండెడు-ముఖ్యమగు యాగ్రంథకల చిహ్నములుగా యీనియమము కలిగి, ముగా (ప్రతిరోజుచుండెను. (ప్రవేశపత్రము చూపబడి నగరప్రవేశ మనుజ్ఞకల్గు యుండెడి. ఆ అవయిత్త సమయములందు నగరమువదలు, (ప్రవేశించు వారలు సంతోషస్థులుగా నుండుచుండెడు. నగరాంతకులపై, బురుజులపై(?) అవాటులపై(?) విజ్ఞప్తులపైప్రచారయ్యనుగా ధనమునీతిగొని పెట్టువారెవ్వరు. అన్యులు హింసింపమన్నట్లుగా క్రమ్మయులపెంపియ. కొనవారలపై నగరమునందలి (ప్రత్యేకవృత్తి యాంతఃత్యవదేవరమున నియమ మర్యాత్మ్రమున నందుగలదు. అవశ్య సమయిక కొరనులపై సంకేతాప్పనులు నిర్మత్నులుగ బదుచుండిరి.

అనుజ్ఞావృత్తము

రాత్రులందు నగరద్వారములన్నియు మూయబడుచుండెను. రాత్రులందు (ప్రవేశింపుట ప్రమాదకరమగుటచే నగరమునుండి జనరక్షణకై చీత్కారము బయటనుకి యుండెను. (క్రాన్తి కేకియాయ్యములలో- జయధ్వరము, శోభధ్వరము-నేటికీయాచారమే గలదు. పూర్వముంకోచ్చుచు "హైదా" బొదయం నుండినను (ప్రమదకమమాత్రమైనచేయబడినది)ఈరెయిమ నర్థశాస్త్రమందిదాన్ కోలపలాగ్రమునందు నహిరికి నుండెడివలుల నాదర్థశాస్త్రాత్మమందు ప్రస్తావిక్రైయున్నది.

సుంకాలు

నగరరక్షణకాలు- పోలీసు-కూడిరికుంకాలు-కర్రోడికి-నగరమలందేర్పడియుండుటవలన వస్తువులమాయములు పరిశీలించ బడుచుండెడు. (ప్రతివారికి కమవరకలేని నిర్మితమనుసంగమ చెల్లింపవలసి యుండెడిది. ఈ నిర్ణయమునందు నగరకు విలువ, ఉత్పత్తిస్థానము మొదలగునవి ముఖ్యవర్తకార్థములుగానుండెడి-సుంకమనుచెల్లింపక్షపరకములను తెప్పించువారికి "సుంకమునకో బాటిలేకపోవడము-వ్యాత్మ వారివిధి పడుచుండెడు. ఇంగేగాక యిట్టిసుంకరులు నేర్పరులగా పరిగణింపబడుచుండిరి. నిషేధ వస్తువులు, యుద్ధ శస్త్రములు, బహుమాల్యర తాత్మాధరనములు మొదలగునవి రహస్యముగా నెనమతి దినమతినుసుచుండిన శోధనవారంతర మాపముదాయములు జప్తుచేయబడుచుండెడు-పశువులపై హాపజుదపరకులబలన నమరించిన పశుసుంకరూపమున రాబట్టుకొనుచుండెడు. విజాతాహుమలకు, యజ్ఞయాగాదిక్రియులకు నేటు మునపరకులు సుంకరహితములుగా నుండెడు.

నగర సౌకర్యములు

నగరములందలి యాంతరంగిక సౌకర్యదివిరమంతగా (ప్రాచీన (గంథస్థములు గానుండి యుండెడివి. ఇవి వర్తకులబట్టివాని బిచ్చేర్పుయుతో,(ప్రాచీనభారతీయనగరవాసుల ఏపరిశోధనములు కొంతవరకు చూచాయగా దృష్టిగోచర మగు నున్నవి.

విభాగము

(ప్రజలరాజధానులకు నగరములందు జనేకమార్గములుండుచుండెవను పూర్వదిశనుండి పశ్చిమమకు, ఉత్తరమునుండి దక్షిణమునకు మరియు ముఖ్యములను రాజమార్గములు -రహదారులు-, నగరద్వారములతో నిని కలియుచుండుస్థలములందు నగరద్వారములు నిర్మింపబడుచుండెడు.నగరములందు వీధులుప్రధిక్ అనేకము లేర్పడుచుండుటవలన వివిధజాతులు, వృత్తులవారు (ప్రత్యేకవీధులందు, నందుండుచు నివసించుచుండిరి. (ప్రాముఖ్యతాపి కూడ్రపదరకు వాడలు వేరుపేరుగా నుండుచుండెడివలుల నగరములందు పద్మశాలీల, కంపాలీల, మోచీల, కుమ్మరుల, మొదలగువారలవీధులు, వాడలు వేరువేరుగా నిర్మితములగుచుండెడివలుల వర్తకాగ్రమున విశదపరచుచున్నది. అగ్నిమర్పుత్తి-కంపాలి, కమ్మరి, కుమ్మరి మొదలగువారు- వారి వీధులు నగరచిరభాగములందు దుందుచుండెడివలుల రాజసౌకర్యము, పర్యాసరియు, రాజాంతరంగసేవలవీధులు నగరమందలి ముఖ్యభాగము నందు (ప్రత్యేకపబడుచుండెను- జాగారక్షణ పౌకర్యార్థము,పోజనవసరిక్రియాశాలలు-భోజనగృహములు, ముఖ్యముగా యాత్రాపంథములం దేయుండుచుండెడు-జేయేమ నగరములందు విధవజాతులవారికి, విధిపర్యుత్సవలవారికి విధిభాగములు (ప్రత్యేకపరిపాలనవేదలుల యర్థశాస్త్రాదిగ్రంథములందు నేటికి గనబడుచున్నవి-

కారాగారాలయ సమ్మేళ

నగరకోడ్రభాగములందు పరిపాలనా సంబంధమగు విధిన్యాయాలయము లుండుచుండెడు-(ప్రతినగరమునకు నధనమొకరాజన్యాయాలయము, నగరవీధికి (ప్రధానకారాగారాలయము, మరియొక్క యత్యవసర కారాగారాలయము లేర్పడియుండు టనావశ్యకమైయుండెను.

జన సంఘములు

శ్రేష్ఠనగరమునందు సుంకర్తులాళ, నగరక్షక, కళ్ళాకోర్యాలయము లుండుచుండెడి. నగరశుద్ధిని శ్రేయాలయము, మరియాలయము- మత్స్యవర్తాధ్యక్షులాలు-మనూర్ధ వాసులేగా నగరక్షకులాళ వాళ్ళకోర్టులోగోనుగుల దీరి. నేటికూడ రాజపీఠములందంగనులతో బాటు న్యాయపాలకార్యము లుండుచుండెడు నగరమందంతట వంగనులు- అవసరస్తవిక్రయశాలలు-నుండెడివి అత్యావ్యాపారాలలు- కొమాలాలపై నగరము విభక్తయిను కంగనులు- జాగ్రమ నగర విధిరథాగమనమందలి (ప్రత్యేకపర్యాయాగరమనునదే యుండుచుండెడు. నగరమందలి విచిత్రజాతుల, వివిధవృత్తులవారి యన్యోన్యదుత్పత్తి కృషివలుపు తత్త్వాలబంధపుంగ సంఘము లన్నాపూర్వకతమునై యుండెడివలుల జాతక్రమములందలి పట్టవలు విధవపరమచున్నవి. ఈసంఘములకుమ్మ, సంఘరసము నగరమలల ప్రాముఖ్యతపై యాధారపడి యుండుచుండెను

వర్తక న్యాయము

నీదినీతిజాబాట, శాంతిసంగతిగుణ ముఖ్య కర్తవ్యమునకు మరిచుటకొరకు (ప్రభుత్వోద్యోగం అందరు అపకామ్యాయుగా కొనబడినదుండు ద (ప్రజాసాక్ష్యాలు మత్స్యాసమత్ పాల్గొనుచుండుచుటలు యనేక (ప్రాచీన (ప్రమాణములు కనబడుచున్నవి. (పజలయందుగా జప్తుకి కేయు చుండి వటుల నేపా కర్తవ్యభాగము పుట్టుపరుచుటకు కేయుంబడి పీయధికారులు పర్యాయంచుండిరి. పట్టలకొర్యర్థము వ్యవహారాలకు సమయవాటిపనులు, కిట్టుకిక్ యోగ్యవస్తువులు, వాని యర్థ స్థలము, వర్తక లాభము గనుపరిచి, జీవలు నిర్మితమగు పెంకట్ట వస్తువుల నిర్మితమగుచు నాదు మరుగా నేరుకుగా నిర్మితమైనుండు.

వస్త్రనిర్మితములపై వస్త్రకళ్ళాయు (ప్రతిశిల్ప నిర్మితవస్తువులపై (ప్రశస్తి మొదలగునవి నిర్మితమైనుండెడు. వివిధవస్తువులపై పర్యవేక్షణ కొరకు ప్రతిశిల్పి నిర్మితమగుచుండెడు. ఇట్టి వస్తువులపై సంతకములు చెక్కుచుండెడు. ఇట్టి సంతకములు కలిగిన వస్తువులు మాత్రమే విక్రయింపబడుచుండెడి. నిషేధ వస్తువులు, యుద్ధ శస్త్రములు, బహుమాల్యర తాత్మాధరనములు మొదలగునవి రహస్యముగా నెనమతి దినమతినుసుచుండిన శోధనవారంతర మాపముదాయములు జప్తుచేయబడుచుండెడు-పశువులపై హాపజుదపరకులబలన నమరించిన పశుసుంకరూపమున రాబట్టుకొనుచుండెడు. విజాతాహుమలకు, యజ్ఞయాగాదిక్రియులకు నేటు మునపరకులు సుంకరహితములుగా నుండెడు.

నగర పౌరక్షేమము

నగరములందలి యాంతరంగిక సౌకర్యదివిరమంతగా (ప్రాచీన (గంథస్థములు గానుండి యుండెడివి. ఇవి వర్తకులబట్టివాని బిచ్చేర్పుయుతో,(ప్రాచీనభారతీయనగరవాసుల ఏపరిశోధనములు కొంతవరకు చూచాయగా దృష్టిగోచర మగు నున్నవి.

విభాగము

(ప్రజలరాజధానులకు నగరములందు జనేకమార్గములుండుచుండెవను పూర్వదిశనుండి పశ్చిమమకు, ఉత్తరమునుండి దక్షిణమునకు మరియు ముఖ్యములను రాజమార్గములు -రహదారులు-, నగరద్వారములతో నిని కలియుచుండు స్థలములందు నగరద్వారములు నిర్మింపబడుచుండెడు.నగరములందు వీధులుప్రధిక్ అనేకము లేర్పడుచుండుటవలన వివిధజాతులు, వృత్తులవారు (ప్రత్యేకవీధులందు, నందుండుచు నివసించుచుండిరి. (ప్రాముఖ్యతాపి కూడ్రపదరకు వాడలు వేరుపేరుగా నుండుచుండెడివలుల నగరములందు పద్మశాలీల, కంపాలీల, మోచీల, కుమ్మరుల, మొదలగువారలవీధులు, వాడలు వేరువేరుగా నిర్మితములగుచుండెడివలుల వర్తకాగ్రమున విశదపరచుచున్నది. అగ్నిమర్పుత్తి-కంపాలి, కమ్మరి, కుమ్మరి మొదలగువారు- వారి వీధులు నగరచిరభాగములందు దుందుచుండెడివలుల రాజసౌకర్యము, పర్యాసరియు, రాజాంతరంగసేవలవీధులు నగరమందలి ముఖ్యభాగము నందు (ప్రత్యేకపబడుచుండెను- జాగారక్షణ పౌకర్యార్థము,పోజనవసరిక్రియాశాలలు-భోజనగృహములు, ముఖ్యముగా యాత్రాపంథములం దేయుండుచుండెడు-జేయేమ నగరములందు విధవజాతులవారికి, విధిపర్యుత్సవలవారికి విధిభాగములు (ప్రత్యేకపరిపాలనవేదలుల యర్థశాస్త్రాదిగ్రంథములందు నేటికి గనబడుచున్నవి-

కారాగారాలయ సమ్మేళ

నగరకోడ్రభాగములందు పరిపాలనా సంబంధమగు విధిన్యాయాలయము లుండుచుండెడు-(ప్రతినగరమునకు నధనమొకరాజన్యాయాలయము, నగరవీధికి (ప్రధానకారాగారాలయము, మరియొక్క యత్యవసర కారాగారాలయము లేర్పడియుండు టనావశ్యకమైయుండెను.

జన సంఘములు

శ్రేష్ఠనగరమునందు సుంకర్తులాళ, నగరక్షక, కళ్ళాకోర్యాలయము లుండుచుండెడి. నగరశుద్ధిని శ్రేయాలయము, మరియాలయము- మత్స్యవర్తాధ్యక్షులాలు-మనూర్ధ వాసులేగా నగరక్షకులాళ వాళ్ళకోర్టులోగోనుగుల దీరి. నేటికూడ రాజపీఠములందంగనులతో బాటు న్యాయపాలకార్యము లుండుచుండెడు నగరమందంతట వంగనులు- అవసరస్తవిక్రయశాలలు-నుండెడివి అత్యావ్యాపారాలలు- కొమాలాలపై నగరము విభక్తయిను కంగనులు- జాగ్రమ నగర విధిరథాగమనమందలి (ప్రత్యేకపర్యాయాగరమనునదే యుండుచుండెడు. నగరమందలి విచిత్రజాతుల, వివిధవృత్తులవారి యన్యోన్యదుత్పత్తి కృషివలుపు తత్త్వాలబంధపుంగ సంఘము లన్నాపూర్వకతమునై యుండెడివలుల జాతక్రమములందలి పట్టవలు విధవపరమచున్నవి. ఈసంఘములసంఖ్య, సంఘరసము నగరమల ప్రాముఖ్యతపై యాధారపడి యుండుచుండెను

వర్తక న్యాయము

నీదినీతిజాబాట, శాంతిసంగతిగుణ ముఖ్య కర్తవ్యమునకు మరిచుటకొరకు (ప్రభుత్వోద్యోగం అందరు అపకామ్యాయుగా కొనబడినదుండు ద (ప్రజాసాక్ష్యాలు మత్స్యాసమత్ పాల్గొనుచుండుచుటలు యనేక (ప్రాచీన (ప్రమాణములు కనబడుచున్నవి. (పజలయందుగా జప్తుకి కేయు చుండి వటుల నేపా కర్తవ్యభాగము పుట్టుపరుచుటకు కేయుంబడి పీయధికారులు పర్యాయంచుండిరి. పట్టలకొర్యర్థము వ్యవహారాలకు సమయవాటిపనులు, కిట్టుకిక్ యోగ్యవస్తువులు, వాని యర్థ స్థలము, వర్తక లాభము గనుపరిచి, జీవలు నిర్మితమగు పెంకట్ట వస్తువుల నిర్మితమగుచు నాదు మరుగా నేరుకుగా నిర్మితమైనుండు.

వస్త్రనిర్మితములపై వస్త్రకళ్ళాయు (ప్రతిశిల్ప నిర్మితవస్తువులపై (ప్రశస్తి మొదలగునవి నిర్మితమైనుండెడు. వివిధవస్తువులపై పర్యవేక్షణ కొరకు ప్రతిశిల్పి నిర్మితమగుచుండెడు. ఇట్టి వస్తువులపై సంతకములు చెక్కుచుండెడు. ఇట్టి సంతకములు కలిగిన వస్తువులు మాత్రమే విక్రయింపబడుచుండెడి. నిషేధ వస్తువులు, యుద్ధ శస్త్రములు, బహుమాల్యర తాత్మాధరనములు మొదలగునవి రహస్యముగా నెనమతి దినమతినుసుచుండిన శోధనవారంతర మాపముదాయములు జప్తుచేయబడుచుండెడు-పశువులపై హాపజుదపరకులబలన నమరించిన పశుసుంకరూపమున రాబట్టుకొనుచుండెడు. విజాతాహుమలకు, యజ్ఞయాగాదిక్రియులకు నేటు మునపరకులు సుంకరహితములుగా నుండెడు.

నగర పౌరక్షేమము

నగరములందలి యాంతరంగిక సౌకర్యదివిరమంతగా (ప్రాచీన (గంథస్థములు గానుండి యుండెడివి. ఇవి వర్తకులబట్టివాని బిచ్చేర్పుయుతో,(ప్రాచీనభారతీయనగరవాసుల ఏపరిశోధనములు కొంతవరకు చూచాయగా దృష్టిగోచర మగు నున్నవి.

విభాగము

(ప్రజలరాజధానులకు నగరములందు జనేకమార్గములుండుచుండెవను పూర్వదిశనుండి పశ్చిమమకు, ఉత్తరమునుండి దక్షిణమునకు మరియు ముఖ్యములను రాజమార్గములు -రహదారులు-, నగరద్వారములతో నిని కలియుచుండు స్థలములందు నగరద్వారములు నిర్మింపబడుచుండెడు.నగరములందు వీధులుప్రధిక్ అనేకము లేర్పడుచుండుటవలన వివిధజాతులు, వృత్తులవారు (ప్రత్యేకవీధులందు, నందుండుచు నివసించుచుండిరి. (ప్రాముఖ్యతాపి కూడ్రపదరకు వాడలు వేరుపేరుగా నుండుచుండెడివలుల నగరములందు పద్మశాలీల, కంపాలీల, మోచీల, కుమ్మరుల, మొదలగువారలవీధులు, వాడలు వేరువేరుగా నిర్మితములగుచుండెడివలుల వర్తకాగ్రమున విశదపరచుచున్నది. అగ్నిమర్పుత్తి-కంపాలి, కమ్మరి, కుమ్మరి మొదలగువారు- వారి వీధులు నగరచిరభాగములందు దుందుచుండెడివలుల రాజసౌకర్యము, పర్యాసరియు, రాజాంతరంగసేవలవీధులు నగరమందలి ముఖ్యభాగము నందు (ప్రత్యేకపబడుచుండెను- జాగారక్షణ పౌకర్యార్థము,పోజనవసరిక్రియాశాలలు-భోజనగృహములు, ముఖ్యముగా యాత్రాపంథములం దేయుండుచుండెడు-జేయేమ నగరములందు విధవజాతులవారికి, విధిపర్యుత్సవలవారికి విధిభాగములు (ప్రత్యేకపరిపాలనవేదలుల యర్థశాస్త్రాదిగ్రంథములందు నేటికి గనబడుచున్నవి-

కారాగారాలయ సమ్మేళ

నగరకోడ్రభాగములందు పరిపాలనా సంబంధమగు విధిన్యాయాలయము లుండుచుండెడు-(ప్రతినగరమునకు నధనమొకరాజన్యాయాలయము, నగరవీధికి (ప్రధానకారాగారాలయము, మరియొక్క యత్యవసర కారాగారాలయము లేర్పడియుండు టనావశ్యకమైయుండెను.

జన సంఘములు

శ్రేష్ఠనగరమునందు సుంకర్తులాళ, నగరక్షక, కళ్ళాకోర్యాలయము లుండుచుండెడి. నగరశుద్ధిని శ్రేయాలయము, మరియాలయము- మత్స్యవర్తాధ్యక్షులాలు-మనూర్ధ వాసులేగా నగరక్షకులాళ వాళ్ళకోర్టులోగోనుగుల దీరి. నేటికూడ రాజపీఠములందంగనులతో బాటు న్యాయపాలకార్యము లుండుచుండెడు నగరమందంతట వంగనులు- అవసరస్తవిక్రయశాలలు-నుండెడివి అత్యావ్యాపారాలలు- కొమాలాలపై నగరము విభక్తయిను కంగనులు- జాగ్రమ నగర విధిరథాగమనమందలి (ప్రత్యేకపర్యాయాగరమనునదే యుండుచుండెడు. నగరమందలి విచిత్రజాతుల, వివిధవృత్తులవారి యన్యోన్యదుత్పత్తి కృషివలుపు తత్త్వాలబంధపుంగ సంఘము లన్నాపూర్వకతమునై యుండెడివలుల జాతక్రమములందలి పట్టవలు విధవపరమచున్నవి. ఈసంఘములసంఖ్య, సంఘరసము నగరమల ప్రాముఖ్యతపై యాధారపడి యుండుచుండెను

వర్తక న్యాయము

నీదినీతిజాబాట, శాంతిసంగతిగుణ ముఖ్య కర్తవ్యమునకు మరిచుటకొరకు (ప్రభుత్వోద్యోగం అందరు అపకామ్యాయుగా కొనబడినదుండు ద (ప్రజాసాక్ష్యాలు మత్స్యాసమత్ పాల్గొనుచుండుచుటలు యనేక (ప్రాచీన (ప్రమాణములు కనబడుచున్నవి. (పజలయందుగా జప్తుకి కేయు చుండి వటుల నేపా కర్తవ్యభాగము పుట్టుపరుచుటకు కేయుంబడి పీయధికారులు పర్యాయంచుండిరి. పట్టలకొర్యర్థము వ్యవహారాలకు సమయవాటిపనులు, కిట్టుకిక్ యోగ్యవస్తువులు, వాని యర్థ స్థలము, వర్తక లాభము గనుపరిచి, జీవలు నిర్మితమగు పెంకట్ట వస్తువుల నిర్మితమగుచు నాదు మరుగా నేరుకుగా నిర్మితమైనుండు.

వస్త్రనిర్మితములపై వస్త్రకళ్ళాయు (ప్రతిశిల్ప నిర్మితవస్తువులపై (ప్రశస్తి మొదలగునవి నిర్మితమైనుండెడు. వివిధవస్తువులపై పర్యవేక్షణ కొరకు ప్రతిశిల్పి నిర్మితమగుచుండెడు. ఇట్టి వస్తువులపై సంతకములు చెక్కుచుండెడు. ఇట్టి సంతకములు కలిగిన వస్తువులు మాత్రమే విక్రయింపబడుచుండెడి. నిషేధ వస్తువులు, యుద్ధ శస్త్రములు, బహుమాల్యర తాత్మాధరనములు మొదలగునవి రహస్యముగా నెనమతి దినమతినుసుచుండిన శోధనవారంతర మాపముదాయములు జప్తుచేయబడుచుండెడు-పశువులపై హాపజుదపరకులబలన నమరించిన పశుసుంకరూపమున రాబట్టుకొనుచుండెడు. విజాతాహుమలకు, యజ్ఞయాగాదిక్రియులకు నేటు మునపరకులు సుంకరహితములుగా నుండెడు.

రాష్ట్రీయ వార్తలు

మెదకు

[ఒక విలేఖరి]

గ్రంథాలయమునకు భూదానము

పాపన్నపేట గ్రంథాలయమునకు పాపన్నపేట జాగీర్దారు శ్రీ రాణి వెంకటలక్ష్మమ్మగారు ఒకానొకప్పుడు పాపన్నపేట, ఒకానొకప్పుడు సంపూర్ణభాగవతము నోపంగి సభ్యుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. పరలోకయాత్రకు శ్రీవారికి పథ్యేయము, మంత్రి కొనసాగుగా!

డాక్టరు గారికి బదిలి

మెదకు తాలూకా హాస్పిటలులో డాక్టరు గాయాండిక శ్రీయుత కాట్టుగారు గారు బదిలీ కి వార్తబడిరి. వీరు ప్రజాహితకారులు. కొంత కృతజ్ఞులు. రోగులచే ఎక్కువ ప్రేమ గల వారు వికలేజములో అత్యుత్తమ సర్టిఫికేట్లు పొందియుండిరి. ఒకకంటోంచు ఒకనృపతు డుగు యిరువురికిన్నారి. అప్పుడిట్లో యిం చేశిరుల్లు వికలేజులలో నున్నట్టు గనుక దూరదేశంబేరిన అల్పమాత్ర మతియా. కాదు పాటిని మిమ్మ అప్పుడిక్కడ బదులారి అన్నిట్ల పూర్తిగాక్షీణిచెందకి ప్రాణము పెట్టిన విధి తియగా ఇదివరలో వీరు యిందు ప్రజలకొరకు వారికి దరఖాస్తులిచ్చినారు. కాదు బదిలీ తప్పలేదు. వీరిమాద గాథమైన అక్షరాసుమాలు దుంటలే తమాయాయిన కొందరు "మనిషిగా వారినా మనలిం చేసినందు జాగ్రత్తదారా. అందుకేమిమిత్రా దొరలు మీరిక్కడ వీరిని బదిలీచేయించినారన అన కొనుచున్నారు వారికంటుంటు, మిత్రుల పాలు బుగాదనుట గాను రాగాలరు. వీరుకూడా శ్రీయుత కె పాబ్జంతరావుగారు వారికి పోయిన మనమల చూసగొందునని యాశించుచున్నారు.

ఒక అవుకు రెండుదూడలు

ఇక్కడ ఒకఅవుకు ఒక పాలి రెండుదూడ లుబుట్టినవి, రెండుదూడ్రత్రికియున్నవి. ఇట్టుకేసు దూడలకు అవుకుకి మంచి యగును. ఇవి వీరిని సమాగుటుకై కండోపతంగములు గల్గు చున్నవి.

ఫరఖునగరము

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రమహాసభ పంచమ్ కార్యదర్శి

గానిగ వెంకటరత్నయ్యగారు తమ భార్యవద్ద యాగ్రామములో తిట్టిట్టిరిచిరి. పట్టణం లెట్టి తయారయిందో అర్థమైనదా? గొల్లెంబలియిచ్చుటకు వివారిచ వలదని విజారించిరి. కాని భావిలాంబలాగు పిలికితెలుపు కనే గొల్లెంబలియిస్తుంచెను. తెళ్ళచేయుటకు పోగా కర్తగారు తెల్లుబుబడకలనుచూచి విచారించి, కొలువాయిన వెల్లిపొమ్మనుచున్నట్లు తెలియు చున్నది.

ఆవరణములో యిండ్లు

ఇట్టుటి సర్వాంకేవాలయిన ఆవరణము చాలాగొప్పది. అందు కేవాలయిన నివసించి కొంత్ర కాలబంధువులతో తగిలేలు ఆధికారు లనహిత మందలో నుండుచుచున్నరు. లోగా ఆధికారుల కేవాలయిన దుండనిర్వర్గాలవి అనుకున్నలయియుండెను, కాని పెద్దపూజా రిగారుశ్రద్ధవల వేటిలర కలులకే గలదు.

గ్రంథాలయము

(గ్రంథాలయపు కార్యదర్శి వర్గమువారు వేదనమహాకవియగు సభలో- గ పెద్దల్లు కళకీలు గలిగిరి, గట్టులు,కొనంగిన శ్రీయుత యస్.బి-కొయ్యగారికి మరియు గిరిజుల జి -కళిర్యులుచిన్నిన శ్రీయుత రాంచంద్రరావు పట్టుగారికి తమ కృతజ్ఞత తందనములు తీర్మానరూపముగ వ్రాశిరదనిరి.

బెక్కేశ్వరము

[ఒకవిలేఖరి]

గ్రంథాలయము

-30-10-0రు.

బెక్కేశ్వరము గ్రామము మహబూబ్ నగరం జిల్లాలోచేరిన అట్రాపోల సంస్థానాంతర్గతమైన ఇరవ గృహసంఖ్య ౦౦౦౦ జనసంఖ్య -3000లు కలదు. ఇచ్చటికి శ్రీయుత సుధాహరి వరదరాజాగారు (మహబూబునగరము జిల్లా ఆంధ్రజనసంఘపు కార్యదర్శి వర్తమాన సభ్యులు) చే దుచదయము విచ్చేసిరి. ఈయూరిలో విద్యాభివృద్ధిని గ్రంథాలయ మత్యవసరమని పౌర జన సంఘమును (పౌర్వసిరించిరి. వారిప్రోత్సాహ మును మన్నింపుగా నిచ్చటి ప్రజలు కొలువుకూటముగా సంగీతంబిలి ప్రజల నలు రాజమండిరిమున సమాచేశ్వరి "బెక్కేశ్వర గ్రంథాలయము"పేర నొక గ్రంథాలయమును శ్రీజాంరావాప్పాంధ్ర మహాసభా నిధి మూలధనమునిరిచి, జిల్లా ఆంధ్ర జనసంఘమున కు లోబడియుండునట్లు ప్రాంచిరి. (గ్రంథాలయ నియమావళిని సిద్ధము చేసిరి. ఈ (గంథాలయమునకు సరసాలకర్గ పెట్టుకోబడెను.

(శీ చంద్రశేఖరాచారిగారు అధ్యక్షులు మ.రా. స్వామిరావుగారు కార్యదర్శి
సభాయ కార్యదర్శి
" గోవిందయ్యప్పలపల్లిగారు కోశాధ్యక్షులు
" విశ్వనాథం పాండురంగయ్య శెట్టి
" కొన్నాటి పుల్లారెడ్డిగారు సభ్యులు (శ్రీ శ్రీనివాస్)
" మదం రామలింగయ్యగారు సభ్యులు
" మల్లెల లక్ష్మయ్య శెట్టిగారు "
" గోవిందు కొండాంతాడిగారు "
" అర్రుకం బాలకిష్టయ్యగారు "

గులుబర్గా

[ఒక విలేఖరి]

నీటి కరవు

నలబర్గాలో నీటికరవు లుండడమువలన ఆచోట బాధులు మూసివేసుచున్నవి. తత్కర్తలు చెనుల్లో నిరిరికిగోడడముతో యింట్లలో యున్న కొళాయిలు (ప్రభుత్వమువారివి) తీసివే యుచున్నారు. బాబుబాటులలోనున్న కళాయి లకమాత్రం ప్రభుత్వాధ్యక్ష వసముచేయబడ్డ భావి నుండి బాయిలద్వారా నీళ్లు పంపుచేయుచున్న నది. బావులకీయ అర్థరాత్రి కిందిగా అమ్మ మంగాయి. కొన్నియిండ్లలో బావులున్నవి, బాగు చేశ సుధ్యాగా భూయిష్టమైయున్నవి ఇవి నీటికొరకాలు యిబ్బందులు గలుగుచున్నవి.

వర్షము

ఈప్రాంతములలో వర్షము అధికముగా గు రియుచున్నదనిన రాజకీయకక్ష ఆటంకము లు గలుగుచున్నవి. వైశ్యులున్ను పంటలు పం డుచుండుటలు అలసిన్నుగా నే వర్షమన్నవి ప్ర యాణీలకు సకోలయునకు లెక్కువ "సంధి" పట్టులో బస్సులుబిళ్ళక్క అట్టకట్టుట పా లగుచున్నాయి.

పట్టణాలలో క్లోరు

పట్టణగ్రామము నకు క్లోరు ప్రాంతప్రకటిత. ప్రజలు యూరుబడిచి కలుపుకుండుటకు (ప్రత్య యత్నిలయచున్నారు.

క్లోరుకుటవరు

జోగిపేటలో ఆలిటీ జ్ఞాపకార్థము క్లోరు కుటను నిర్మింపబడినది. కిడియారాజు క్వారిలో కొట్టుబడును తెలియుచున్నది.

కాకినాడ

ఆంధ్రన హిత్య పరిషత్తు

రాబోవు అగస్టు నెల 21 కు, తేదీలు (శని, ఆదివారములు)లో అంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తు ద జరోత్సవము, కాకినాడలో శ్రీ పిఠాపురరాజ కళాశాలాప్రాంగణములో జరుగును. ఆవసరోద్దేశ శ్రీశ్రీ జయపురాధీశ్వరులు డాక్టరు శ్రీశ్రీ విశ్వ మజేసదర్శ బహుమానము మహారాజులు ఆధ్యక్షులు గా వరయ చేయబడును. కొంటె శ్రీ పెద్దిరాజులు, కవులు, పండితులు మొదలగువారిక్షణ వ రయచేసుగోరుచున్నామని పరిషత్తుకు తేజయగా తెలుపుచున్నారు.

గణయువర్గానికి త్వరలో బాయిలు కడుకోవలసి యను, దయగల (ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ ఇన్సెన్ఫెక్టరుగారు రిజిస్ట్రేషన్ శ్రీ స్థాంభాగా గు మాళోరికరుగు మాయాయకులుకుతో మగాని నకలిక్రిస్తాగారి రిజిస్టాలాగుపుటలు మా మనోభిలాషను పూర్తి తేయగలరని కోరుచు న్నాము.

ఇట్లు: నిమ్మనిలయ
ఒరిస్సా లాలూబాగా రైతులు

మూలసంస్కరణ మీమాంస

సాంఘిక పద్ధతి యొక్క తత్త్వవిచారమువలన మానవాభ్యుదయమును కున్నతమగ మవలంభింపజేయు క్రమమే మూల సంస్కార ధర్మము

వేళాభ్యుదయమున కాటంకములు కలిగించుచున్న సాంఘిక, రాజకీయ సమస్యల పరిష్కారమునకు యువకులు భావి సృష్టత్వ భారత పౌరులగా భావోద్రేకులు గాక విచేచనాపరులై స్వతంత్రాలోచనాశీలమను లగు కర్తవ్యపరులు

పాశ్చాత్య నాగరకత యవివేకాధారముల గల్గించు మూలసంస్కారత్వము శాస్త్రీయ జ్ఞానము

ఇంగ్లీషువలదాసు నగరమునందు సోదర యం. యూ. రామయ్యగారియధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైన యువక మహాసభ అధ్యక్షోపన్యాస వందలి ముఖ్యాంశములు

నేడు మనజాతిని పెడదిరుచుచున్న సాంఘిక రాజకీయసమస్యలకు నాదృష్టిక క్రమబద్ధము గు పరిష్కారమగలదు. అందరాకొదువనటంబ నిని సులభముగా పరిష్కారికము కొజాలవు. కారణములకనటంబుకు వారికొరకునుబట్టి సి ర్మాణ మొనరించుట మాత్రము. అదియే మూ లసంస్కారము. మీరు మిమ్మల "మూల సంస్కారయువకు"లు గా విశదపరచుటలిచ్చ మిత్రోక్త నూతనధారము, నవీనభావ్యము నగు పనులపై నుండుట. అది కిష్టతరమైంది అనే తలంపక యిచ్చిరుచిరకము నాకందుటనే చారంద ను మీయందలి నిమగ్నత, సంస్కారప్రవృత్తి పై దండెత్తెదను. మీరనలలేదు నటుకు సమక్షిట్టిన భావ్యతమాత్రమ్మ, గమనించుడు. మూల సంస్కారత్వము, రాజకీయ అధివాదత్వమునకన్నమిరుచనది. మూలసంస్కారమొక తత్త్వజ్ఞా నము. ఇది విస్తృతత్వాత్మకము. దేశమనందొక్క కాలికేయుపట్టాలవలెనూ విస్తృతమొకాలను ఆరాగ్ర మూల గామునులవను. నలించిన పాంఘిక (క్రమమునందొకవిధమైన యేర్పరుచుచు(పతి సాంఘిక కార్యమునందొక జాగికత్వముండునను- దానిని వారకమనుకవలయ్యాము అతిగ్ర గుదోష పరిక్ష యాత్మపరమను, గత్వంతరకలుదేశ నరిం నవలలిగియున్ను పాంఘిక పద్ధతులయిక్క తత్వవి నున్నవనుతో నున్నతిమార్గపు మావవసంబంధ మను స్థానితమనుటనిశ్చితమను. ఇది మూలసం స్కారధర్మము:

పగొరకమగాన ఆ ధర్మవిస్తరణమునకు సం డంగనిశ్చయించిన యువకోద్దేశమునకు కలత పరచుచున్న కొరతిరిగుడువిచేయుటలు సుప్రస్థ డనయినవి, యువకుడేశబలీయ సంఘిక్తత్వ ము గాదనవిచేయుట గమనించుట మాత్రము, అందువలన యువకులకొరకదర్శనమనదిచేయు- పగ్ర వక్షత్వమను పిలియయనే నమను వ లుపాపులు చివ్వుచుందును. యువకవిశ్వాసమను లు సఫలపరతకులు కొనిచుచుట కీయేకారణము.

యువకులకొక సమస్యారంగము

సంఘమందలి వర్గములన్నియు వా వయో వర్గములతో (ప్రజ్ఞగుకుచుండుటచే యువకుడు సాంఘికక్షేత్రము కొనాలడు, వర్గమునకు వైరు ధ్యాత్మికమగుట పరస్పర విరోధాభిగ్రహములం దుండును. అభిమతములు నివిధిత్వము, అ దర్శములు విభిన్నత్వములు మనోపాయత (తో కీకేయుకూలకుండుటచే యువకులకోద్యమమునకు వయముగాక మరొకవిధిక్షేత్రము కత్తి కర్తకము. మూలసంస్కారత్వమే అంతస్సు- అతగా వికలాదర్శత్వమును నిమగ్నమగుటే యువకులకోద్యమము మూలసంస్కారి యగుటే ఇ కళ్ళకగుచుండు. అది (ప్రమాదమైనయుండ వన్నగ అభివృద్ధిశాఖలందు గలిగియున్న ఆదర్శోద్దేశములలో నింకను భాగీకత యువకులలో నధికము (శేకేవకుంటుట దూర దృష్టము. యువకశక్త్యమనెంక గ్రహజ్ఞాన త్రియ మాత్ర జ్ఞానాభివృద్ధిని సమున్నతశక్తిని బహుయుటకు బాదర్శోద్దేశ్యమను నిమగ్నంబుట పరిక్షీయంచుటకు నవసరమను. ఇది జనసామాన్యము కకయిచికరమగా నందమవచ్చును. మూలసం స్కారియను యువకుడుతప్పు యిసత్య మెవరు బహిరంతపరచనలేరు! నేను చెబుతున్నది మాదిత్త క్షేమకరమగునాగు మీబుద్ధికి, మిత్రజ్ఞాన పక్ష నేమనుచ్రకేంచుటకి మిత్రాభిలుకు గాదు; మిత్రా నమను, మీబలికనాత్మకత్వ మిరు భావిస్వా తంత్ర భారతపౌరులకొరకుపడుచున్న పాం ఘిక రాజకీయసమస్యల పరిష్కరించుటకు భా వోద్రేకులు గాక విచేచనాస్థలై స్వతంత్రా లోచనపులుగండు. అనియే మంత్ర పరిమ గమాగ్రదనుగనకటగు.

మూలసంస్కారయువకుడు తాత్త్వికుడు, విశకుడు, బధ్రగామి వేదనపడు- భావివిశ్వాత్మ భూత విరోధికాలయును. మీరు ఆచారము, ఆధికారమునకు తిరుగుబడలయును. జ్ఞానము మొతక్కువగుటం దు విశ్వాసము పిరికితనంబయును, జాతియ యుగుణ మనుకొనుటకు ఇక్కడ మనకు మనోపాయ మనుగాని ప్రయోగశాస్త్రమను ప్రజాధారముగా నాశిరాయం మనకమను ఆగ్ర (త్రిగ) మాంచుచుండుట- అనగా నిర్మాణపరంపరాయము మూలసంస్కా రించేవరకు-

---

హిజ్ మాస్టర్స్ వాయిస్ గ్రామఫోనులలో

తగ్గింపు ధరలు

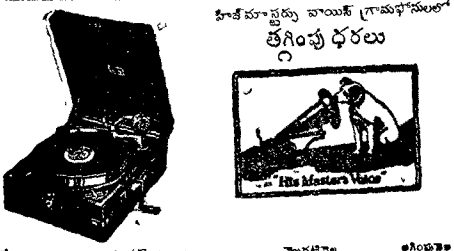

పేరు	మాడల్ నంబరు	పెద్దవిలువ	తగ్గింపుధర
పోర్టబుల్	౧౦౬	రు ౧౦౦ లు	రు ౪౦ లు
గంపలలోనుగల్గిమరుస్వరంతి	"	" ౧౧౦ "	" ౯౦ "
పంచిపేపలలో	"	" ౧౧౦ "	" ౧౦౦ "

అన్ని రకముల తెలుగుగ్రామఫోను రికార్డులు మాచద్దదొరకును.

స్త్రీలువచ్చి చూచుటకు ప్రత్యేకమగు దీర్పాటుగలదు.

బి. జి. చిమ్మల్గి
జుంబాగు, హైద్రాబాదు దక్కన్.

సహారా ఎక్స్ట్రా

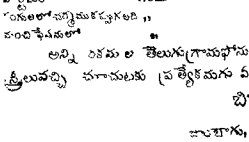

శుభ్రమైన నున్నని షేవింగులు కొరకు సహారాబ్లేడ్స్ వాడుము వాడుము.
5 బ్లేడ్లు గల పాకెట్ వెల 4 అణాలు
పోస్టుఖర్చు నెం. 154 బొంబాయి.

నెఱసిన వెంట్రుకలు నల్లబడుటకు

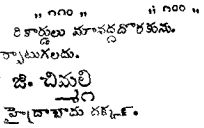

నీవు ఎంత వెంట్రుకలు నెరసి, ఎక్కడైనా మీరాయిలు పాడినగాని, ఎటువంటి పనుల వైన నల్లని రంగు నమర్చుకుని మందియా పిల్చుకుము. మందు వల్లగా పనిచే యును. రంగులు దేయవలసిన- బిలైన వేటి నుండియు పాడుకుంటియును- అతిపట్టిన్నుక్కు కలాలమైనగా పెద్దనీపా మూకలు చిన్న నీపా నా ౧-౧-౩-౦ లు మాడుకీపాలు (ప్రతి శాసనము చుట్టుటకు) కొన్నవారి బత్రాలకు పేమ్మెంటుతుంటు-

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:- యస్. పి. అయ్యంగార్,
[పెరిగ్రీడి-పాస్టు మెంటు, పి-బిబాక్సు ౧౧,౧౦౬,గలకత్తా,(గ్రా)

కలరా భయములేదు — కలరా భీతిలెడకుండు

కలరాకు దివ్యౌషధము

విక్టర్ డ్రాప్స్ నిమ్మ కాపాడగలదు.

(గ్రహణి, అతిసారము, కలరా రక్తవిరేచ నము, కడుపుబ్బరమునుండి అతిక్రమ వాంతి దులు మొదలగువాటిని కడుపు కదుపుకుం రెండు మూడు పాకెటులు పుచ్చుకొనినచో కలరాకలగ కలుగు బాధలెడుట్టుటలేమను అనేకులు మార్టర్ (డ్రాప్సను ఉపయోగించి ప్రాణము కాపాడుకొని సౌఖ్యతావస్థకుం ల పొందినియున్నారు. కలరాబ్రతుకుల వాడి బడుచుండు కొనపడులలో కల్గ మార్టర్ డ్రాప్స్ (ప్రకటనపడని జాబ్రతులు పొందియు న్నారు. మరియు అన్ని కడుపులవారికి నిమ్ము యుగా వాడవచ్చును.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: విక్టర్ అండు కో
పెద్దగడియారం హైద్రాబాద్ దక్కన్
నవాబాన, విక్టర్ అండుకో
సుల్తానుబజారు

మీఅందము, ఆరోగ్యమునకు మార్గోసబ్బు కావలయును

ఈరోజులలో ముఖ్యముగా మీ అందమును ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు మార్గోసబ్బు కావలయును. గాలిలో ఎనుకుచుండు మమ్ము వగ్గ రాలను మీ శరీరము నుండి పూర్తిగాతీసి శుభ్రముచేయనియెడల మొటిమలు, కురుపులు మొదలైన వికార మములుగలిగి అందమును చెడగొట్టును.

మీముఖము, చేతులు, శరీరమును మార్గోసబ్బుతో శుభ్రముచేసి ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు. ఇది అంటు వ్యాధులను దూరముచేసి క్రిములనహరించి చర్మమునం దలి ముకిళేమను (ప్రతిసూక్ష్మరంధ్రములను శుభ్రముచేసి చర్మమును పెత్తనాను, కాంతిగా ను ఉంచును.

మార్గోజా (కేవ) నూనె ఈసబ్బులో చేరియున్నది. ఈనూనె శరీరమునకు మిక్కిలి ఉపయోగమైనదని అందరికిని తెలిసినవిషయమే. మీశరీరమును గట్టి, తామర మొదలగు చెడు వ్యాధులనుండి రక్షించును.

తగ్గుధరలలో, అన్ని పోస్టుదారు అన్నివిషయుల సుఖముగానుండు నుంచినబ్బుల మీకిది ఒక్కటే.

యీరకమ ఒకసబ్బు కొనిచూడుడు.

మార్గోసబ్బు

ఆరోగ్యమయిన టాయిలెట్
౩ గలకత్తా కెమికల్కంపనీ, లిమిటెడ్, వారిచే
గట్టిపడ్డగిం కూరుచేయబడినది.

దొరకుస్థలము:- కాఫేవారుస్టోర్సు
బ్రాంచి, గుల్బర్గాదక్కన్. సుల్తాన్‌బజారు, హైద్రాబాదు-దక్కన్.

గోలకొండ పత్రిక

ఈశ్వరనామ సంవత్సర ఆషాఢ బ॥ ౧౧

సోమవారము

సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము

మద్యపానము సంపూర్ణముగ తొలగవలెనని మహాత్ముడు కాంగ్రెసు మంత్రుల కుపదేశించిన మహామంత్రమును మనరాము మంత్రిత్వమువారు అప్పుడే జారిసాక్షర ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించుకొనుట ప్రశంసార్హము. ప్రజానామాత్యులగు రాజాగారిలాంటివారి గారి అన్నదాతయగు సేలంజట్లా సాధ్యత్నేత్రముగా నిర్ణీతమైనది. ముందు జిల్లాలో పూర్తిగా కల్లుదుకాణములు మేలము పొడవేయరాదను శ్రీముఖి ములు జిల్లాఅధికారులకు పంపబడినవి. ఇక్కడి అనుభవానుతరము క్రమక్రమముగ యితరజిల్లాలలో సహితమూమద్యపానసంపూర్ణనిషేధమాత్ర మవదేశింపవలయుటకు నిశ్చయింపబడినది.

గాంధిమహాత్ముడువేసిన అనేక సూచనలలో యిది విశుద్ధవిధాయకముగా పరిణమించినది. బ్రిటిషుఇండియాలోని వివిధరాష్ట్రములు ఆబ్కారి ఆదాయము రూ ౧౧॥ కోట్లు, విద్యాశాఖ ఖర్చు రూ ౧౨ కోట్లు. విద్యాశాఖ ఆదాయశాఖాదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఒక్కపెట్టున మద్యపాన నిషేధమును అమలుపరుచుచో, ప్రభుత్వమునకు ఆబ్కారిఆదాయమునందలిరుచుటచే, విద్యాశాఖకర్తవ్యములకు ప్రజలమగు అటుంటులు కలుగునని ఆక్షేపకులు వాదించుచున్నారు. తుదకు జాతీయాభివృద్ధిమార్గముగల గొప్పవార్తాశాస్త్రము (Economics) పండితులగు ప్రొఫెసరు కె. టి. షాగారుసహితము ఈతీర్మానంలోని బలము నొప్పుకొనకతప్పినది కాదు. సంపూర్ణనిషేధమును ఒక్కపెట్టున అంతట వ్యాపింపజేయుట కష్టముకాని, ఒకశాఖ్యసమిధి నిర్ణయించుకొని అంతశాఖలలో (అయిదేండ్లని షాగారి సూచన) మద్యపాన నిషేధమును సంపూర్ణముగ రాష్ట్రమందంతటను అమలుకు పచ్చునట్లుచేయుట కష్టముకాదని షాగారు సూచించినారు. గాంధిమహాత్ముడు తన అభిప్రాయమును మంచి విశదముచేయుచు ఒక్కసారిగ అంతటను మద్యపానము లేకుండచేయవలెనని తనఅభిప్రాయము కాకపోవనియు, కాని రెండేండ్లలో అది సాధ్యమగుననియు, తనకు అనుభవము లేకుండున ఇంగ్లాండేటిదినములిచ్చి, మూడేండ్లకాలనిర్ణయము మిచ్చుమన్నానని "హరిజన"ద్వారా విశదపరచిరి. మూడేండ్లకాలే షాగారి అయిదేండ్లు అనుకొందము, లేక అంతకంటె మరిరెండేండ్లు హెచ్చిస్తము- ఎట్లైనను మద్యపానమును రాజ్యములో లేకుండచేయుట, అందును నిశ్చేష్టించి "ప్రాణుడు అగారకరమనిభావించుటకు భారతదేశమున సంపూర్ణముగ నిషేధించుట కష్టముకాదను అభిప్రాయమూర్తిమాత్రము ధ్రువపడినది. సాధ్యమైనంతత్వరలో అదుపరాచారమును నిర్మూలించుటయిట ముఖ్యమని నిశ్చితమైనది.

క్రమక్రమముగ మద్యపానపేషధమును అమలుపరచుమార్గమును సూచించుచు షాగారు ఒకపంక పన్నును అంతకంతకు ఎక్కువచేయుచు, ఇంగ్లాండైనవు మద్యము లమ్మశాలలమును తగ్గించుచు, మద్యమునమ్ము దుకాణములను, స్థలములను తగ్గించుచు; మద్యమును నమ్ముటకొనుటకు అనుమతి యివ్వులకు కష్టములైన పరతులను ఏర్పరచుచు నిర్ణీతకాలములో పలు సంపూర్ణనిషేధాన్ని సాధింపవచ్చునని సూచించినారు. ఈ క్రమముగావచ్చిన ఉపాయమునకు ప్రజలుకూడ అలవాటుపడుటవలన తుదకు దొంగతనముగ మద్యము తయారుచేయుటయు, త్రాగుటయు ఉండవని షాగారు నమ్ముచున్నారు. దీనితోడుడ మద్యపానమునకు ప్రతికూలముగ ప్రచారము చేయుటకు ప్రభుత్వేతరసంస్థలు పూనుకొనవచ్చునని గాంధిమహాత్మునిసూచన.

ఇక అభువవ మద్యపాన సంపూర్ణనిషేధమును తొలగిన ఆదాయమును సమకూర్చుకొనుటకుకూడ మార్గములు లేకపోలేదు. జేజములతగ్గింపు, ఇతర విధములుఖర్చులలో పిలియతగ్గింపులు, ధరలనులనుండి ఎక్కువపన్నులు వసూలు చేయుట - ఈమార్గములు పాగారిచేతను గాంధిమహాత్ముచేతనుసూచింపబడినవి. మొత్తముమీద గాంధిమహాత్ముడు కాంగ్రెసుసంస్థులకు పెట్టినమన్యవాలనొప్పదని అంగీకరించుచే తప్పదు. భారతదేశమువారిచేతుగాక ప్రపంచమంతయు ఈసమస్యను పరిశ్రమించుటకు శాస్త్రజ్ఞులు చేయుశ్రమీపి చాలశ్రద్ధతో గమనించుచుండగలదు.

ఈపరిణామమున మనరాష్ట్రస్థితి నాకింతపరిశీలింపుము. నిలవ నిధులనుండి లాగినమొత్తములు మన్నగుటవారణముగాలైన ఆదాయములను త్రోపివేసి మనరాష్ట్రముయొక్క సంవత్సరాదాయము ౭౯౦ లక్షలు అందు ౧౫౦ లక్షలు గంజాయి నల్లమందు మిన హాయింని తక్కిన ఆబ్కారిలదాయము మొత్తము ఆదాయములోనిది నూటికి ౬౦ వంతులదాదాపుగనున్నది. విద్యపై ఖర్చు ౧౨౪-౨౪ లక్షలు. లెక్కప్రకారము దాదాపు నూటికి ౧౨॥ లెక్కలనున్నది అట్లు విద్యాశాఖకర్చునకు ఆబ్కారి ఆదాయమునకును గలవాఅమనరాష్ట్రమందు బ్రిటిషిండియాలోకంటె ఎక్కువగనున్నది. అందువల్ల మనరాష్ట్రమందు మద్యపాన సంపూర్ణనిషేధమునకు పెంచవే ప్రారంభించుట అంతకష్టమనిపించదని ఎంచవచ్చును. మరియు ఒకసారి క్రైస్ట్ ఆనరబిల్ వర్క్ ఆఫ్ కైండర్ గారే అంగీకరించినట్లు, మనరాష్ట్రము లోనున్న ప్రభుత్వశాఖలందు బ్రిటిషిండియాలోకంటె ఎక్కువపతములబట్టి విపాటిలోతగ్గింపు చేయవచ్చును ఇపుడు కాంగ్రెసురాష్ట్రములో మంత్రులుతమకు లను ప్రమాణముగ నుదుటనొని జీతము ను తగ్గించుచో, ఇంకను ఎంతోఖర్చు తగ్గగలదు. సుతిమెయి ఆయవ్యయపట్టి మును సమర్పించునపుడు పలుమార్పులు అర్థికమంత్రిగానున్నన సర్ అక్బర్ హైదరీగారు మనరాష్ట్రమందు ఆదాయపు పన్ను లేకపోయినను ఆర్థికస్థితిలోకూడ ఎక్కువపన్నులబలేకనే బట్టుపోను ఆదాయములో కొన్నిలక్షలు మిగిలించగల గలుగుట ఆ రాష్ట్రముయొక్క ప్రత్యేకమైన అదృష్టమనిచెప్పియున్నారు. అదాయపున్ను ఏల ఉండరాదు? మైసూరు రాష్ట్రములో మొత్తము ప్రభుత్వాదాయములో సుమారు ౩౨ వంతు ఆదాయపున్నదనే సమకూరుచున్నది- మన మనుకూడ దానిని అవలంబించవచ్చును- తద్వారముగ ఖర్చునను తగ్గించుగొనుచు క్రమక్రమముగ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఒకమంచిప్రణాళికను నిర్ణయించి జాగ్రత్తగ అమలుజరుపుచు, మద్యపాన సంపూర్ణనిషేధమును క్రమక్రమముగ అమలుజరుపుచో, జయముకలుగుటకు మన కున్నంత అవకాశము బ్రిటిషిండియాకు లేదనిపించుచున్నది.

శ్రీ॥ మహారాజుగారు

నవాబు సర్ మహారాజుగారు బహుధర్మగుణాలు మొన్న హృదయస్తంభనము వలన సంభవించినది తెలుపుటకు దుఃఖించుచున్నాము.

వీరు వదితిలోపుత్రులుగారు; విద్యావంతులు. సంపత్కుటుంబీకులు. దేశసేవా పరాయణులు. అభిమాన విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనమతో దేశమందలి యల్లాహాబాదు మహాపంచల మొనరించుట ఈ వీరి పితామహులగు సర్ సయ్యదు అహమదుగారు స్థాపించిరిటనుల వీరిరాష్ట్రమునందువిద్యాశాఖాభివృద్ధికారిగానున్న శాలములో శక్తవంచనలేక విద్యాభివృద్ధికనిలినవిశ్వకృషి రాష్ట్రీయులకు విదితము. వీరు మన విద్యాశాఖయందు కలిగించిన సంస్కరణములు, విద్యావ్యాప్తికి కలిగించిన సదుపాయములు చిరస్మరణీయములు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమునకు, అభివృద్ధికి చేయుంబలు పలిపికృషి, కళాశాలాధ్యక్షులుగా వీరు నెరవేర్చినసేవలు అదర్శప్రాయములు. ఈరాష్ట్రపు విద్యాసిపేదలందు వీరి పవిత్రనామము సువర్ణాక్షరములలో లిఖింపబడి యుండునటుల స్థిరనామధేయము. పరదేశస్థులమగు భూపాలుడు వీరి యమాల్యసేవలు పూర్తిగా జడయుభాగ్యము కలుగనందులకునిరాదరపడుచు వీరి కుటుంబమునకు మానాపమానభారిని దెలియపరచు చున్నాము. పరమేశ్వరుడు వీరియాత్మకు శాంతిప్రసాదించుగాక!

లోకమాన్యుని పూజాపుష్పాలు

వర్తమాన భారత నిర్మాత

లోకమాన్యుడు దివ్యులలో కాని పుట్టాడు. అనంతరాలవు మహనీయుడిగా పడి పొయ్యాడు. కిరుకువాడు కుడ్యాడు.

మన తరతరాలవారకు, మనకు పట్టు బొయ్యినవారికొరాలా, వీరు వర్తమాన భారతదిగ్మాతలకు మనకందరికీ. వీరుమన జాతిరక్షకుడు, మహాపరిపాలకుడు గౌరవిస్తారు. అట్టి మహనీయుని పరిచయాదిపటం మహాభాగ్యం. అనంతకోలవరకొ మహాశక్తి మహత్వ ప్రజ్ఞాదిస్తూంటుంది. వారిశౌర్యం, వారిత్యాగమహత్వక, వారి ఆమాల్యసత్కర్మ, వారి దేశప్రేమ మన జీవితాలలో యిమిడ్చుకొని అవి వారకు గ సాంకేతిక మనం భారతజాతీయమాత్మ నిక స్థాపిస్తాం.

—పరమాత్ముడు.

* * *

బాలగంగాధరరావు పోరాటపథమందు లోకమాన్యుడు ఇంగ్లీషుజాతి ప్రజ్ఞత్వంగుర్తించి మాట్లాడ్తూ యీరాజకీయాల వారకకా హేమ్యుత్వీయమాంచాడు అవసరమైనకే వినిండి తిలకాగారు, వీరాచారిత్యాలు యీరాధిగా కృతాకృతములనుబట్టియుకాని కేవలాన్ని ఉద్దేశించుటంబట్టి మీరు చారిత్రక శోధకులకి పరిశీలనాలు. మీరు వారికి పూజకులే ప్రపంచశాస్త్రమీ పరిశ్రమ పట్టిత్తుంది"అన్నట్లు దంగ్రేగారు "మా భారతమాత గొప్పబిడ్డలు- స్వరాజ్యాన్ని కట్టిబంచాలో ఇంకలో పండితులు బహుగ్రంథాలు వ్రాశారు- అట్టిలో మేమంచరం తేళకపడక వచ్చులబిగించాలి- స్వరాజ్యపరిపాలనకు మా తెలిపుకోటలు, శక్తిమాత్రాన్నా పూర్తిగా భారతీయులే" అన్నాడు గంగాధరరావు-

* * *

"రాష్ట్రపిత"పాపించినవారిలో ఆధికుడు కర్నీలు, ఎల్లలకొలదని అందరన్నారు- తిలకన్నాడు. "వేదం", "మరాఠాలోకిక్రిలు పెట్టినవారిలో యీలాంటి పంథాలు సంపాదకీయగారవాళ్ళు పెట్టెయిరుగం- ప్రతికల్లోనూ కొన్నిసంపాదకీయాలు- మాపత్రికల్లోనికి బల్లలుగా వాడేవాళ్లం- సమస్త విదేశాలనుండి ఆత్మకు రాత్రిరాయిగంగైంది- అంత్ర నిశ్చిత్తు; బాలగంగాధరుడు- మనుషయత్రం పత్రాన్నుండి- పుదయాన మేంధోరిం రానన్న నోట గ్రహించడ ప్రజలు "ఇల్లలాకరకక మాయ నామనురలి నిద్రిచారు-

కొని ప్రపంచాన్ని పాలించే అనుపాకిక్ష మార్గం ప్రజలకంటే గొప్పవారుకి, ప్రేమిం బడిన దివ్యమూర్తి సుపుత్రాత్మకుడు ఉపశో లాక్కోలేదు-

తెల్లజాతివుక్షి భారతీయ పుత్రుడు కొదిరంగనుండి నిష్కర్షిమంచాడని జాతి కేటు పైంది-

* * *

జడం కదిలిపోయింది- నిశ్శబ్దపట్టింది- పట్టుబయ్యాను. కంద్లూ యాచేత్రిత్రుల్ల సద్ధి వాడ్డమాకాక కంజ్ఞలుకాదించుటలో మీరు తీసుకు టాలిం-లోగడ జోకోర్పోకుమాయుటుం కుడ పడకట్టాలు.

ఆంతర్వేదమనుభం అనివారికన్నమా బాంధాయిలుకరంలో వ్యాపించలా- ప్రజలంతా ఇంగంటలకే పర్గాలుగుగాలే నిద్రచుట్టాయి- ఆగంటలకి మాత్రమన్నదా కళకట్టాలింది-

కొన్నాళ్లకు మిట్టులుకొనాలాడు- పరిక్షలు పోట్టుంబుకాళ్ళకు- మాన్యాడీలు ఖాతాలాబోకోతాం- కోమట్లు రూపాయిలు పంపుల మాసు అకట్టాలు- ఆపదాంధంతా యింటికిలుపుకుకి పెట్టిన్ధి పర్యంతాలు బయట్టేరాం-

* * *

లిలక్కు- జీవన కోలంలో నాప్పుగాప్పు యాగ్రత్తలు ఆకేళ్ళగా బతగాలు-కాని బాంధాయిసరంలో ఎంతగట్టు గాలాలు జాతికి ప్రాయశ్చిత్రం బాంధాయి పనగాలికి అన మాకాలు-

పరిక్షిమ్మన్నా ప్రజలు పక్కుంగుకొనాలని నిగ్రహిస్తూ బాంధాయిలకి చెప్పుపెట్టారు-

తక్కుకొలాలో పమాదం మిగిమిగిపోయింది- ఇగుకోలేక్ కాలుగాలాడి- పేర పంథాకి పెట్టుగుపోయిన కెరుపుంక్షిలుపుకి పెంచుకోలాలు.

ఆపనాయోధ్యం ప్రారంభించాలని యుద్ధ మొత్తిన మహత్ముడు కాలాక్షిపక్ష-పక్షమాడు- ఖుశాలాలి, కిట్టు, బ్యాంగంపుపంచిలాలు-

మహారాష్ట్రిమత్తి పక్కుంచాలని పూనాపుం కి పొంచు పెట్టుకోబడ్డాలో కనకపోలిక్కి ఇలు పుట్టక్కడాడు-

బుద్ధుగ్రహమాలి దహనాలేమలు యేమేకు బ్యాలాబాల్లాగు వాడు మాటలు మాట కొనాలని అల్లకిలు చూపించాడు- ఇప్పుడే యీమహనాయకుడు యుపంతుగాంతి ప్రదేశం మానవరులాగుం బాలని పెరుపట్టాలని పట్టు పట్టాయి-

* * *

పూనాక్షిపోలుంటనగా లోకమాన్యుని శరీరం పూనాలోకి పరిగాచాలి అన్నాడు- ఈకొరుం మాబాలాలాయనకొక్కా- పుండితీ పాలాలి పట్టుబట్టిన బాంధాయివాల్లకు అప్పగించండి-

పూలాపాలలో శరీరాన్ని పెట్టి మహాత్ముడు. పుకాశాలి, కిట్టు మొదలగువారుకూడా, ఆనేపులు పూలపూజలచేయుటంబల్ల ఆశేషప్రజల్లో పాలకి ఆసాధిపిపడ్డారు.

ప్రతిరోజుపూజలో పాల్గొని వర్తమాన్నిచ్చిన దనం కాళ్లపిలిచి పెట్టారు, ప్రేమతో శరీరాన్ని పెట్టారు. మూర్ఖాస్థమయంలో మహాత్మాన్ని సుప్రతిష్ఠ భారతశేషాలు ప్రస్తుమయ్యాయి.

భారత స్వాతంత్ర్యకరుకనుండి మహాత్ము డొకడిలా ఇరిపోయాడు. జాతి ౧౩ యేండ్ల క్రార్థ రిగిరిపోలా పిల్లల్లిపూజిస్తుంది. కొనవు సుస్తుంది.

ప్రపంచస్థిర్యత సులభాలుంచిన అవసరాలా ద్వారా తోల్లాల్ శ్రుశ్రూషం ప్రాప్తిలోయింది. కాని యీసంపదల్కిరం యీపనుగుగ అమాయిక్క పరంతో కలుపుచుంటల్ల మరుగ ప్రాయశ్చిత్తకోర్కుంటుంది. తీరుగో బాధిపోయ్క- స్వాతంత్ర్యపాదవ గమనాలికి నూకకొన్నాలం పుంటిస్తుంది.

* * *

లోకమాన్యుడు కన్నులాకాలి కళ్లే మాదేండ్లసమయం నిరంతర (ప్రయత్నాలకి బంధిత చిరకాలంపోం నిటికి పరిపోతాంపుంది.

"ఇల్లుపట్టారి గా ఆక్రమిరాయాగాంకి మాకు సంపత్తాల్కిపోరకుండి."

"అయిందట్లా మాంగోపాలు మాకింతకిపోకా గమన్నుపుకుంటే మాకుత్తరలో యిల్లుళ్ళాలేవే చూస్తిందాంకే చూచాంకుపట.."

"ఇంకకవుక మారియట్లా శాలంగాకేపాడు. పెత్తవంకేళాలు బాంతకేలం ఇంక మిమ్మల్ల యింట్లోపుంచలేం. కాని యింటిపుచుజమాంస్థం మేమని మాకిప్పుడేనండి తక్షణం ప్రకోం చాలి, అప్పుడే మన పరిపిపుకుపుకుంది."

ఆపురాట్లాల్ యిప్పుడున్న కాంగ్రెసు సంస్థల పాలనాదాయమ్మయిలేదు.

* * *

ఇది ఆపనాయోధ్యమ మారంధిగో కలియాటలే మరిరాకమ్యుత్ర దేప్పుడింది.

అపనాయుధ్యంత్రిలకనగా పంథంధ్రలో కొంచదవ ప్రజాపక్ష వ్యవాజ్ఞాపాలిలకొ (ప్రపక్షపుపున్నాడు.భారతీయ అశాంతిపిపాదాపుడు, ఉత్కృష్ట రక్తిత్యాగపక్షి, కర్మయోగి జాతిని అభివృద్ధిపరచి స్వాతంత్ర్యంపొందవక శక్తిమ్మనుకు కలగిన ఆధ్యాత్మిక పదేప్పుగాలకిలిగింపక అసహాయోద్యమంలో నిమగ్నులైయుంటారా?

నమస్కరించు పాపకరంలేయని కూడాడు. అపకారయోధ్యమ జామకరంం పిలవక్కి జరిగిన పనవ్వు.

* * *

గంగాధరాలోని పిల్లాపోయ్యం. ప్రారంభించాడు.(కుమ్మకు యుగ్గిగుపాండ్లు చేసుల్లో పుక్కు పరిపాలనం కుపపాయంలోనే జరుగుతూంది.కమిటీ ప్రభుత్వాన్ని మాపైపాలిం చకుండుటకు మాకు లోపించలేదా! మీరువే యుమన్న పాయాన్ని మీరాచేయలేరా!" అని ప్రశ్నించాడోన్నుంగా.

* * *

పన్నులవసూలు పేరిట కాంబిలుండేచందుకు మేము పిలికి పాయపడం. మనకక్కలగోనాలు మనపైకం లో మనకోసాని కాలేయిస్తూం చేసేదానికి మేం పాలకులవర్గం. న్యాయపరిపాలన చేశేంకు- మేంలేకోతు నాం."

మాట్లాడ్డం మేము పాటిస్తాం. ఆపనరంద చ్చిన పన్నులివ్వం. మీరంకోకోలేదు ఆలాచే యకోడు! బలాచేస్తే కేవలిపంగి మీయన్నాలం ప్రుశ్రే."

ఇది ఆపనాయోధ్యంగాకా మరేంటి! లోకమాన్యుడు ౨౦ యేండ్లకుముందు పెట్టినకే గాక మనవుమ్మన్నాలోనే మాయుమ్మగాలాం.

"లోకమాన్యుడు కురకంకు వ్యక్తిపేరుకూడా నుకోండ్రు. ఇతనిగ్రుంగ్రుంచిన పేరు ఇంగ్లీషువారు పెట్టినదే. ఇంగ్లీషువారు పేరు పెట్టినదే కాదు

కీ॥ శే॥ ఘనూదుజంగు బహద్దురుగారు

ఆలీగఢు విశ్వవిద్యాలయ పంస్థాపకులగు న్యాయవాదులగా ప్రొఫెసరు, జస్టిస్ మహామహులగా ప్రజలకును నవాబు మహారాజులకుఖాన్దుగారు గనుక్షేమతి గారగా సంగీతశాస్త్రములోనుజన్మించిరి. బొంబాయి రాష్ట్రగణాధ్యక్షులైరి. వీరికి కుటుంబ రాజ్యాధికారము కాకగా తమకు పామర్యపక్షపాతిగా వ్రాస్తిదుగలవందుకలిగెను. వీరు పాఠశాలలయందు పరిపక్వతనిచ్చి పరిపక్వతనిచ్చి పరిపక్వతగాను పరిణామగతులైరి. గొంతకాలానంతరము వీరికి తండ్రిగారి పాత్రపోషిత మాడిపోయెను. వీరిదివ్య, దుఃఖముల వలన, పెద్దిపోయినందుకు ప్రతిష్ఠుప్రభుత్వమువారు వీరి డిపాండ్ మార్షిక్ గారి ఆధ్యాపకత్వమున కరపించిరి. ఆకాలమందును వారు అతిశయరులో విద్యాపాలుగానుండిరి. గనగరవంశిక పెద్దలేగిన పరీక్షయం నుత్తీర్ణులై యాగారుపుకేగి బహుసంతత్రములు విద్యావ్యాపింపి ఆక్సఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయపు న్యాయశాస్త్రమందు గనగరం లో పట్టభద్రులైరి వీరి చరిత్రమంత మొదట్టన న్యాయశాస్త్రమం దధికవిద్యయందుటచే గనగరవంశిక న్యాయస్థానములందు వీరి యామమనుమరచక వీరి తేజుగా ఎనిసుగు అగుచుండిరి.

స్వదేశమగు చెంది బంకీపూరులో (పాట్నా) మొదలుపెట్టిరి. అంతేగాక పరదేశమందును వీరి గనగరవంశిక న్యాయమును భారతదేశపు విద్యాశాఖయందు వేసిరి. క్రీ॥ శ॥ గనగరం నందలో మన ప్రభుత్వమువారు వీరిని విద్యాశాఖయందు నియమించిరి. ప్రభువుగారి భగ్నాశ్రమ (పకారము పిదాయోద్యోగమునందు గనగరశతములో క్షీణి కరింపబడిరి.

డా॥ అల్మాఖతీవుగారిమాదిరి వీరునిజమతిమత కర్తవ్యమేగాక విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షులకి వీరంతరము కృషిసలిపిరి విశ్వవిద్యాలయ ప్రారంభిక దశియందు వీరు కళాశాలాధ్యక్షులుగా నుండి వీరుపలిపిన కృషి విశేషములో కొనియాడబడిన వి. (ప్రభువుగారు వీరికేవల కొనియాడుచు వీరికి మనూరుపుడంగనవామము (ప్రసాదించిరి. వీరు జస్టిస్, యూనివర్సిటీ ఫస్టుకమిషన్సు అధ్యక్షులై విద్యాసమయములనరించి చక్కనిగ్రంథమురచించి. వీరికిద్దరుపుత్రులుగలరు. మనవిశ్వవిద్యాలయమువారు వీరికి యల్ యల్. డి. డిగ్రీనుప్రసాదించిరి. విద్యాశాఖయందు వీరుకేవ విద్యాధికారులు నిధికలరు. వీరివంటి వారిలేమిడుద్యోగులు విద్యార్థులను సేవకులుగా పనిచుచున్నవి.

ఇట్టివి ప్రతిద్యోగాధికారులు వీరు ఆలీఘడు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రకులపతులుగా నుండు [illegible] పంస్థాపకులగు గాంధీగారు. (లిటిషు (ప్రభుత్వము వారు వీరికి సర్ "నైటుహుడు" (ప్రసాదించిరి. భూపాలురందరు వీరి విద్యాశాఖాధ్యక్షులుగా నియమితులైయుండిరి.

మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు

బోర్డర్ పట్టికలోకరించవలసి తయారుకావలసిన కరాచీమ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు ఆలాగాకలలో జరుగనుండునని (ప్రభుత్వగారి ఆనుమతికై వివరములంపబడినవి.

జనిత చేతనము

సమాచారము సంపత్కిభాగ్యయగు ఫారిమాక్ కెంపకు ౧౧ రూపాయలు వీరిదాంతయువరకా పంపుటకు అంగీకరింపబడినది.

ఖుయాను

(ప్రభుత్వపభాధ్యతులు అనుమతిపై విద్యాశాఖయందలి ఉపాధ్యక్షులగు పీ॥ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారికి రు ౩౬౦౦ లు బూరాకొనుగోలుకై తమ వారు మోటారును ధీమాచేయించి రక్షిత లిచ్చుట కొట్టివేయబడినది.

మార్పు

జనరల్ యాయందలి రెవిజినల్ ఆఫీసరులను ప్రాయిఖుమాంసేగా నుండ కొందుసంతత్వరములకు పర్యవేక్షణలో మార్పుచేసి, అనకేతనమే వీరికి స్థానములిచ్చుచున్నుండును.

ఛీఫుయంజనీయరు రైల్వే

సయ్యద్ అలీరజాగారు గా సకుంటేవరు కీడిన బాలకాళాను జి.యం. ఖాన్ గారికి. స్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు ఎం॥ రీడిన మూసన్ గారికప్పగించి రైల్వే ఛీఫుయంజనీ బరుగాళాను గారిగాలి.

డాక్టరులమార్పు

డా॥ యూనుభుర్రీగారు ఉస్మానియా వాళాశాలనుండి హామిజాబాదకు,

డా॥ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు ఉ. ద. నుండి రాయలకు,

డా॥ ఫాల్ బహద్దుగారు పర్లనుండి వరకు,

డా॥ దయాల్దాసుగారు హామిజాబాదనుండి ఉ. ద.

డా॥ వెంకటస్వామిగారు చేర్యాలనుండి

డా॥ అబ్దుల్ వాహిద్ నల్లగొండనుండి ద.

డా॥ మునీరుల్ హామిజాగారు ఆప్టినుండి ద.

బెంగాలు రాష్ట్రము

ఈరాష్ట్రమందు విచారణకేసు జైళ్లయందు ఆరోపణపడుచున్నవారలు చాలమంది యున్నారు. వారందరు పదిలిపెట్టబడినవారిగా జాతీయభిప్రాయము కలవారందరు మాత్రమే గాక, బెంగాలులో ఇపుడు మధ్యప్రదేశము (ప్రభుత్వమువారు కలిగిరిపడిన వారి సంబంధీకులు వ, బెంగాలురాష్ట్ర ముస్లింలీగు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారును ఎన్నికలలో (ప్రభుత్వమువారు చేసినవాగ్దానములపకారము రాజకీయనిర్బంధితులందరి పంటగా విడుదల చేయవలెనని ఘోషించుచున్నవి. ఫజ్లుల్ హక్ గారి మంత్రివర్గము దీనిమీద్యాలను పంటగా విడుదల చేయరాదనియు, (కమప్రకారము విడుదలచేయుచుండవలయునుగనియు నిర్ణయమునకు వచ్చి. పైగా (కొత్తనిర్బంధములుకూడ కొన్ని చేర్చుదుమన్నవి. కనక తొలుదుటివిడిచిలు జాతీయవిడుదల (ఆనమతి) (ప్రభుత్వమువారిదగ్గ నుండి రూ ౬౦౦౦ లు కనకపరచుకొనుటకు 30 జిల్లాలకు జజ్జులైనవని. ఆగ పరేశనాథు బెంగాలు ఆసెంబ్లీసమావేశము జరుగవలసియుండ ఆరోజు ప్రజలు సంఘంలా కూడవద్దనుట్టున వే కేవలము దయయుచే, పోలీసుకమిషనరుకు పోలీసుబందోబస్తు చేయుటకు అజ్జయొసగబడెను. భద్రేశ్వర ప్రాంతమందు మిల్లులలో పనిచేయుచుండు కార్మికులు నీరుంపుగుప్రదేశంలో సుగ్గు రికిమించి తిరుగరాదనియు, సభలు జరుపరాదనియు కోర్టులు బారుగజచుటయేగాక కొందరు కార్మికులు వాయువులు ఆప్రాంతములో ప్రజలిందరాదని ఆజ్ఞలాపగబడినవి. ఇక (క్షుద్ర జాపమితియొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు అక్కడ కెలగిరి రూ ౧౧౦౦ లు తీరము రూ ౫౦౦ లు అలవెన్సు అని ఆగారు కేవి రాత్రి తీర్మానించినవి, ఆగ పరేశనాథ్ ఆపాధారణ కమిటీలో (ప్రభావమంత్రితీరము రూ౩౦౦౦లు, ఇజ్జ + కారు అలవెన్సు రూ ౪౦౦లు అనియు తక్కువ మంత్రులకు తీరము రూ ౨౫౦౦ లు అనియు, అలవెన్సులకేమనియు (పకటించబడినవి. ఇంకను కృష్ణప్రసాదమితికి అధ్యక్షులు, వారు యనుదు (ప్రధానమంత్రియగు ఫజ్లుల్ హక్ గారికి బెంగాలు ఆసెంబ్లీస్పీకరుకు కెలకు రూ ౩౦౦౦ లు తీరము, ఇజ్జ మోటారుకారు అలవెన్సు రూ ౪౦౦ లు, డిప్యూటీస్పీకరుకు రూ ౨౦౦ తీరము కార్యదర్శులకు కెలకు రూ ౪౦౦ ఇజ్జ + కారు అలవెన్సు, ఉపాధ్యక్షులకి కెలకు రూ ౨౦౦౦ తీరము. రూ౪౦౦ అలవెన్సు.

ఆగ బెంగాలు బెంగాలు ఆసెంబ్లీ. కార్యులు యయిన కార్యదర్శులకు కెలకు రూ ౩౦౦౦ లు తీరము, ఇజ్జ మోటారుకారు అలవెన్సు రూ ౪౦౦ లు, డిప్యూటీస్పీకరుకు రూ ౨౦౦ తీరము కార్యులుఅధ్యక్షులకి కెలకు రూ ౪౦౦ ఇజ్జ + కారు అలవెన్సు, ఉపాధ్యక్షులకి కెలకు రూ ౨౦౦౦ తీరము. రూ౪౦౦ అలవెన్సు.

ఆగ బెంగాలు బెంగాలు ఆసెంబ్లీ. కార్యులు యయిన కార్యదర్శులకి కెలకు రూ ౩౦౦౦ లు తీరము, ఇజ్జ మోటారుకారు అలవెన్సు రూ ౪౦౦ లు, డిప్యూటీస్పీకరుకు కెలకు రూ ౨౦౦ తీరము కార్యులుఅధ్యక్షులకి కెలకు రూ ౪౦౦ ఇజ్జ + కారు అలవెన్సు, ఉపాధ్యక్షులకి కెలకు రూ ౨౦౦౦ తీరము. రూ౪౦౦ అలవెన్సు. కాబట్టి కార్యాయతయ కార్యగారి మంత్రివర్గము కేవలం స్పష్టమైనది.

పంజాబురాష్ట్రము

ఇక పంజాబురాష్ట్రములో చూచుదు. పంజాబుమంత్రులకు గన మంత్రి కార్యదర్శులు. వీరిలో కొందరు పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు మరికొందరు పాంతకార్యదర్శులుగాను. వీరందరికి నిర్ణయికి కెలకు ౬౦ శేల రూపాయలు తీరము అక్రిందను, రూ ౩ శేలు దినపత్తుల క్రిందను నుటకాయస్వాయే, మంత్రులలో (ప్రధానికి కెలకు రూ ౪౦౦౦ లు తీరము, రూ ౫౦౦ లు అలవెన్సులు, తక్కిన మంత్రులకు కెలకు రూ ౩౦౦౦ తీరములఅలవెన్సులు రూ౫౦౦ లు నిర్ణయించుకొనబడినవి.

బొంబాయిలో క్రొత్తపన్నులు

బొంబాయిలోమంత్రులు పూనాయాత్రికులు ఆగ జరైవాటిపాయింటొలాము బొంబాయికిచ్చివుపుడు స్టేషనులో ఆపధికారులేకాక అధికారులుకూడ "పరంపేమారం" నాదములతో స్వాగతమిచ్చిరి. రాత్రి బొంబాయి వర్తకప్రముఖులు కొందరు మంత్రులకు విందు చేసి, అందరుపండగ్రుడ్డు మంత్రులు తేలకుండ నమస్కరించినవి, వారలు తిమపరిపాలన లో ఖర్చులు తగ్గించవలెనియు, (కొత్తపన్నులు లను తేయరాదనియు (ప్రార్థించిరి (ప్రధానమంత్రి బాల గంగాధరఖేరుగారు సమాధానమిచ్చుచు, మంత్రులతీతములు తగ్గించబడినవి నియు ఇంకను ఇతరవిషయములలోగూడ తగ్గింపులు చేయబడునవియు. కాని (కొత్తపన్నులు విధించుట, పేదజనులపాలనుబడుట, కృషికారక్షా దాదరణనిను అవసరమనియు, వ్యాపారాభివృద్ధికి చేయుగలదానినంతయు చేసెదమనియు, వర్తకులు దేశాభిమానము కలిగి యుండవలెనియు చెప్పిరి.

బొంబాయిమంత్రులు (ప్రభుత్వమువారు ఆగ జరైవాడు జారీచేసిన ఒక కమ్యూనిక్కులో మతకలహములను పురికొల్పువారిలు కొన్ని పత్రికలలో కనిపించినవనియు, అట్టివే ఉపన్యాసములను కొందరిచ్చినట్లు (ప్రభుత్వదృష్టికి తేబడినవనియు చెప్పబడినది. అట్టి నాటి కార్యములలో (కొత్తప్రభుత్వమువారు కలగచేసుకొనుదనియు, ఈక్రిస్టిలో జాగ్రత్త హెచ్చరికలు అల్లాఖిత్రికులకు ఉత్తరములు పోయినవనియు తెలుపబడినది.

బలవపురాతి సున్నము

యొక్క (ప్రఖ్యాతి దాని మంచితనమనే అద్దములో గానవగును.

బలవపురాతి సున్నమునే వేయుబడినప్పు తక్కువలోతక్కువ నూటికి ౩౦వంతులు చౌకవగును.

పుష్టితేజము మరియు కట్టడపు సౌకర్యములలో నూరుశెట్లుయెక్కువ.

మా గోదాములో నూచి పరీక్షించుకొనవచ్చును.

1 కప్పుమీద నీళ్ళు నిలిపి చూడుడు. 2 బరువు వేసి చూడుడు.

హైదరాబాదు మార్బుల్ వర్క్సు

Sab[illegible] హైదరాబాదు-దక్కన్.

గొప్ప వేలము

మొహసున్నుల్కు-కోఠీ ఆవరణము, ఆబిడ్ రోడు

(ప్రజలనేక రోజులనుండి నిరీక్షించిన, వేలంవేయబడు వస్తువులలో కొన్ని యిదివరకు వీక్షింపబడిన, ఆఫీసులగోడల ఉత్తమ తరగతిగెలిచెందిన నాణ్యమగు భర్తీచరు, వెలగలిగి సౌకర్యములనందజేయు, తుచ్చగాలభీంచు తీజోరీలు, విలాయతీ అగ్నిరక్షిత ఉక్కుపలకలంచలి తీజోరీ, వెలగల్గినను వస్తువులు, ఈరానీ తివాచీలు, బహుస్వల్పముగానుండి కిర్మానీలు సహితముగలవు. ఉపయోగము నందున్న శ్రేష్ఠగేటుచులు కొత్తవిగాగలవు. లోటులలో వాడబడు యునుపర్షరీచరు, విచిత్రమైన కస్మీరి పూలుఛత్రీ వరు వేయేల అవసరమగు వస్తువులన్నియు, సమయములందు చిక్కనివి విలువిగాగలవు.

౩౧ మహాశివరాత్రి : ౨౪౬ శుక్ర, శనివారములలో రెండురోజు లుదయము ౧౦ గంటలమండి కెళనిర్ణయములేక వేలం వేయబడును. (ప్రత్యేకులసౌకర్యార్థము నాలుగు రోజులనుండే (పదర్శనార్థమై యుంచబడినవి. బుధవారము మహాశివరాత్రి ౧౨౪౬. మధ్యాహ్నము తర్వాత జనానా స్త్రీలుమాత్రము చూడ వచ్చును. వివరణపట్టిక అందజేయబడినను పుంచబడినవస్తువులగొప్పతనము అక్షరములద్వారా వివరపరచదలివలేదు. నూచి తీరవలయును.

ఆరాయశుబల్లా, (ప్రజల విశ్వాసపాత్రుడగు వేలంవేయువారు.

మహమ్మదు అబ్దుల్ అజీజుఖాన్

ఆబిడ్ రోడు

ఫోన్ నం ౬౨౪.

స్థాపితము 1884 — వచ్చియున్నది. — స్వర్ణోత్సవము 1934

మైసూరు మహారాజాగారి కృపా పోషితులు

గుబ్బి శ్రీ చెన్న బసవేశ్వరస్వామి సంగీత మండలి. రిజిస్టర్డు మైసూరు

హైదరాబాదు పుల్లిబావిడి సమీపమున వారి స్వంత భరలక్ష్మి థియేటరులో

(కన్నడము లో)

2—8—37 సోమవారము

మహాత్మా కబీర్ దాస్

(ఇందు జి. హెచ్. వీరన్నగారు కోనుటి వేమనుని ధరింతురు మరియు కబీర్ దాస్ ఉర్దూభాషను, కోనుటి తెలుగుభాషను ఉపయోగింతురు.)

5—8—37 గురువారము

నృపతుంగ హైస్కూలు సహాయార్థమై

భక్తప్రహ్లాద

ప్రతిరోజు రాత్రి గం 9-30 లకు ప్రారంభింపబడును

Rates of admission { Gents **Rs 5,4,3,2,1-4-0, As 10 and 6.** Ladies **Rs 3,2,1-4-0, As 10 and 6.**

అందరు ప్రోత్సహించవలయును.

ఎస్. పి. నరసింహమూర్తి ఎం. వీ., మేనేజర్

నిర్వహకులు జి. హెచ్. వీరన్న "భాగ్యశాలి" (ప్రాప్తర్.

కావలెను

హిందూదేశము నందంతటను గుమస్తాలు, అర్జనైజర్లు, ఏజన్సీ యిన్స్పెక్టర్లు, ఆక్కౌంటెంట్లు, సెక్రటరీలు, మేనేజర్లు, కాంజర్ మరియు ఫారెస్టు ఆఫీసర్లు, మొదలైనవాటికొరకు దరఖాస్తులు 31 ఆగస్టు 1937 తేదీలోగా ఇంగ్లీషులో పంపుకొనవలెను తీతములు నెల 19 రు 30 నుండుట రు 300 వరకుయుండును. దరఖాస్తులు పంపుటకు కంపెనీయొక్క అచ్చుపారమునుపయోగ దరఖాస్తు చేయవలెను 15 ఆగస్టు 1937 తెదిలోగా దరఖాస్తుపారము ఒక రూపాయి వెలకు దొరకును. పద్దెనిమిది దరఖాస్తును (ప్రత్యేకపేయుటకు ఆఫీసరుకు హక్కులదు. సిఫారసు మొదలైనవాటితో (ప్రయత్నముచేయుట ఉద్యోగమునకు అవర్హునిచేయును.

దరఖాస్తులు పంపుడు.

రావుబాబా రాకుర్ హుక్కుమ్ సింగ్జీ, జాగీరుదార్ తాజిమాన్ద్దార్ కీ॥ శే॥ హెచ్. హెచ్. మహారాజాబహద్దర్ మహారాజా రణబీర్ సింగ్జీ, జమ్ముకాశ్మీర్ యొక్క కుమారులు.

ప్రెసిడెంటు,

ది ఇండియా కమ్మర్షియల్ ఫారెస్ట్సు లిమిటెడ్, జమ్ము.

(కాశ్మీర రాజ్యము)

ఒకసారిమా దుకాణమున కు వచ్చి పరీక్షించుడు.

PATANGAY BROS HYDERABAD DN.

నోటు:- ఉత్తర (ప్రత్యుత్తరములకు ఒకబుకెట్టు లేక ఒక అణా తీతము పంపవలసినది.

హైద్రాబాదులో బొంబాయిమాదిరి కుట్టిన బట్టలు

మా దుకాణములో వివిధ విధములైన కోట్లు, పట్లూనులు, కమీజులు, సైలర్ సూట్లు, చేర్యానీలు, ఖాకీపాంటు పట్టు షర్టుల్, ఖాకీకోట్, పట్లూన్, లాగులు, ఆఫ్ ఫారంలు, బనయనులు, పిల్లల రెడీమేడ్, మఫ్లర్ ఫ్రాగులు, జాకెట్లు, మొదలగు దుస్తులు, సరసమయిన ధరలకు అమ్మబడును. ఒకసారి ఖరీదుచేసి పరీక్షించుడు.

ప్రత్యేక కార్యాలయము—

పతంగెబ్రదర్స్, సాలార్ జంగ్ బిల్డింగ్

బాంచి హైద్రాబాదు-దక్కన్.

గవర్నమెంటు బిల్డింగు నం ౩౧ పురాన జైలుబజారు

సికిందరాబాదు.

కేరళసబ్బులు

సోల్ ఏజంట్సు—

యల్. సుబ్బారావు అండ్ సన్

942 హమాయూన్ లేక్, హైద్రాబాదు.

రూ 1—8—0 కు 3 వాచీలు, 900 అందమైన వస్తువులు

మా ఆటోమాటిక్ వాచీలు రూ 1-8-0 కు 6 పాయల కొన్నవారికి బహుమతులు

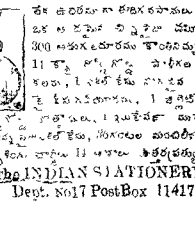

ఒక ఆకర్షణ చిన్నపిల్లలు మెచ్చి కొనువారి 300 అణాలకు ఒకరూపాయ కొంటినిమ్ము బాట్రీలెటు 11 క్యా. గోల్డ్ ఫిల్డ్ పాకెట్ 1 పౌంటెన్ కలం, 1 పర్సు తీతము మరియు వారి, "B" కై కుమారులు, 1 తర్జనీ కట్టీలు 1 కుర్చీలు, 1 ఇనుపపెట్టె మంచాల పరమాయింక 551 పాత్రిక్కస్తులు తేకి ఒకదిమ్మ మందిరీలు తేలుబాగ (రేట్:॥ గ్యాంటీ) తేపాలఖర్చులు వాస్తవం 14 ఆణాలు ఉత్తర(ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులో తీసుకనవలెనని వ్రాయవలెను. The INDIAN STATIONERY STORE Dept. No17 PostBox 11417 Calcutta

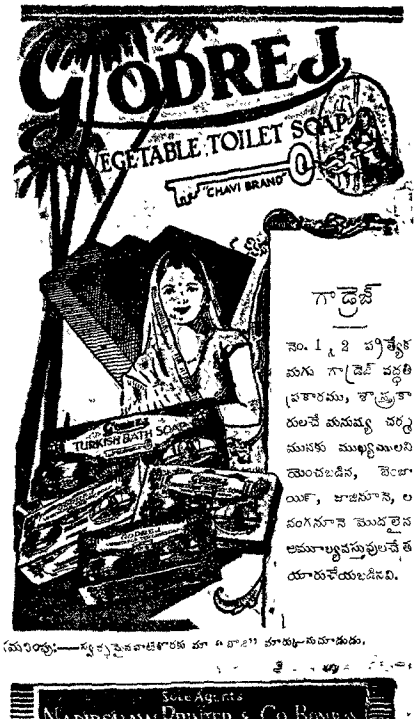

గాడ్రేజ్

నెం. 1 & 2 ప్రత్యేకమగు గాడ్రేజ్ వర్గతి (ప్రకారము, శాస్త్రకారులచే మనుష్య వర్గమునకు ముఖ్యములని యెంచబడిన, జెజాయిన్, జాజిమూసె, లవంగనూనె మొదలైన అమూల్యవస్తువులచేత యారుచేయబడినవి.

(మరింత:—స్వచ్ఛమైన వాటిళారకు మా ఉత్పత్తి మాత్రమే వాడుడు.

Sole Agents
NADIRSHAW PRINTER & Co. BOMBAY.
Factory: GODREJ SOAPS LTD., VIKHROLI ROAD, BOMBAY 11

కొల్హాపూరు

[ఒక విలేఖరి]

పౌర స్వాతంత్ర్య రక్షణ సంఘము భయాందోళనా!

కొల్హాపూరులో మేజస్ట్రీటుగారు గంటలో జరుగబోయే ఆందోళన పౌరస్వాతంత్ర్య రక్షణ సంఘమును పాటించుటలేదు. కొల్హాపూరు కాంగ్రెసుకమిటీ కాంగ్రెసు పక్షమున చేపట్టబోయిన పనిచేయుచున్నదనుటకు పౌరులు కొనిపోవుటకు బహిరంగ నిరాకరించిరి. ఇంతేగాదు, తత్ఫలితంగా తేజానూ శోకమార్గ బాలగంగాధరతిలకుగారి పౌరస్వాతంత్ర్యకార్యక్రమాన్ని పక్షము ఉత్పత్తులకుజరుపుటకుకూడ మేజస్ట్రీటుగారు అంగీకరించకపోవడమైనది.

మైసూరు

[ఒక విలేఖరి]

కాంగ్రెసు పోలీస్టు నాయకునిపై నిషేధము

గతవారములో అఖిలభారత కాంగ్రెసు సాధ్యవాది పక్షమునకు జనరల్ సెక్రటరీ అగు యు. ఆర్. మహారాజు మైసూరు (పరాగా వారు ఎట్టి హెచ్చరికలేకుండా ఉపన్యసించరాదని తేజగుళూరు మేజస్ట్రీటుగారు నిషేధాజ్ఞ చేసిరి. అయినను మహారాజుగారు తెలుగు కూలంకషాత్మాంబులో కాంగ్రెసు కమిటీ యాసమాన్యమగు జాతీయపతాకోత్సవము జరిపి-జాతీయస్థానమును ప్రజాసేవకులకు అర్పించిన కలిపికొని వారిచేత ఇతరులు సంస్థానము లోనికి పరిపిలిచినులనుగూర్చి తెలిపికొనిరి-

యువక మహాసభకు వారు అధ్యక్షత వహించకపోయినను, వారు (ప్రాకీన అధ్యక్షులే వారు కనుక మహాసభ నడుపుచుండెడి ఇతనులకు చేసినవి దేశ, మహాసభకు పనిచేయుచుండిన (పియులందరును మహారాజుగారి కలిపికొని సంస్థానప్రజల కష్టనష్టములను తెలిపుట గూర్చి వారు పోలీసు సంస్థానము పనిచేయుచున్నదనుటకు పౌరులు ఎవరు మైసూరుకు పోయుచుండిన సత్యమార్గిత్రి పైకిళ్ళుచుండికయా వారు కలు మైసూరుసంస్థానమునకు ఆందోళనమాడు నలి సామాన్యప్రజలకన్నను పైకిళ్ళతేలియాక కిష్టిపుచ్చుటకు తలకిందులుచున్నారులవ సంస్థానప్రజలకు గాని తుదిరోజు జరుగుచున్నదని వారిచుతిలంగు మండిపడ్డు తెలిపికొనిరి

సంస్థానప్రజల పౌరస్వాతంత్ర్యములబంధనము పాత్రులను నిరసకులను సంస్థానాధికారులకు ఇంకను పరిశీలనలు ఆట్టి నిరసనకార్యములను లుపెట్టుటకు (ప్రదర్శనలుచేయుటయు ఆచరణ మనుష్యులకు కష్టనుకూలమైనది. సంస్థానములలో జోక్యకుతిట్టుంచుకొనరాదని కాంగ్రెసు విధానములకు సంస్థానప్రజల ఆకర్షించుటంగము కలుగజేయుచూనే, ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నదని నిస్తుము, మహారాజుగారు మైసూరు సంస్థానప్రజల స్థితిగూర్చి ఇట్లు ఉపన్యసించినారు.

"నాఆయుర్దాయ నలుబది సా (ప్రయాణము చాలకట్లు తెలిపినిది. నేను (పతిహింసయుండునంత బాలిష్యుడ్ని కాదు. ఆపరిమితమును ఆనందిస్తాని నేను కనుగొంటిని,"

కాస్టోఫీన్: క్యాస్టర్ ఆయిల్ చాకోలేట్సు

ఆరోగ్యదాయకమగునపుడు పిల్లలకు ఎంతయుఃఖము కలుగును! ఇకముందుపిల్లలకు అనుదినము ఇష్టమైనవిధ పనిలేదు. ఏలనగా "కాస్ట్రఫీన్ కాస్టర్ ఆయిల్ చాకోలెట్సు" అను పేరుగల బహు శ్రేష్ఠమైన పదార్థమునుపిల్లకు తీసియుచున్నారు.

కమ్మటిరుచిగల టీటిని పుచ్చుకొనుట మిఠాయిలో తిన్నట్లుగానుండును. పౌరస్వరూపగా నుండియు, సంపూర్ణమగు గుణమాన ఇమ్మనుని డాక్టరులు, వర్తకులు వీటిని పొగడియున్నారు: ఇవి చిన్నపిల్లలకు ఎట్లా చెప్పదగినవారికైనా అట్లే లభించదగినవి. ఎప్పుడు ఒక సీసా దగ్గర ఉంచుకొనగలదు.

ఏజంట్లు; కింగ్ అండుకో కెమిస్టు—హైదరాబాదు దక్కన్.

CASTOPHENE
CASTOR OIL CHOCOLATES

తిరువాన్కూరు

[ఒక విలేఖరి]

దేవాలయములలోనికి హరిజనుల రానియ్యుటచే (ప్రభుత్వపు ఖర్చు తగ్గుట

తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు దేవాలయములలో హరిజనులు (ప్రవేశించుటకు వీలు లేదుండేవంతకు కొలదిగ అదేవాలయములయందుమ్ముక్కుకు దేవాలయప్రవేశమునకు ఆటంకములైనవారిని నమాజ్రమే అనుమతియ్యుటకు నిర్ణయించినదని పత్రికలందు తెలిసినది. ప్రత్యేక ఖర్చు అనుకుంటిమి. పోయిన సమయంగానెలలో ఆదంధర్మదు దలి (ప్రభుత్వదేవాలయము లన్నిటికిని హరిజనులు పోవుచున్నవని ఆజ్ఞయొసగబడుటచే ఇచ్చుట (ప్రత్యేక మరణ్యకుళుళకు నిరసిత, దాని పనిచేయుట నిర్మాణాలకోసం (కామాంతర్గతాళ్ళు అవుపించినవి. ఇంకనే వంతత్రమునకు గూడా అందించి మరుగుపరచుచున్నవని ఇన్నాళ్ళు ఉన్నవనుటయిగా సంస్థానాధికారులు అంగ వాపికొనిరి.

సర్వ విద్యాలయము, పరీక్షా బస్సులు

తిరువాన్కూరు సంస్థానములో విద్యావిధానము నేర్పుటకు బస్సులు ఖర్చు, (ప్రత్యేకగా సర్వాధికారులకు పడిపించుటకు ఖర్చుతిరువాన్కూరు సాధనమగుట ఆలోచించిరి.

సంస్థాన ప్రజల పౌరసత్వములు

పండిత్ నెహ్రూగారి సందేశము

భారతదేశము మహాసభాధ్యక్షులగు (శీమతి జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు "కర్నూల్ సంస్థాన (ప్రజామహాసభ"కి సందేశమంపిరి:—

(ప్రాథమికసర్వస్వము మనము సంస్థానము లందు మరియు బాహ్యప్రదేశములందుత్పత్తిరము సంబంధుటకు ఆ అగ్నిపరీక్షకు దక్కన్ సంస్థాన (ప్రజామహాసభవారు నిర్ణయించుట సంతోషము. సంస్థానములందు స్వాతంత్ర్యము, పౌరసత్వాంశీకారమనుకూలముగా కాంగ్రెసు యిదివరకే నిర్ణయములు (ప్రకటించినది సంస్థానము లందు భారతదేశములందువ్యక్తిత్వ, పౌరప్రజాసత్తా స్వాతంత్ర్యతత్వము పాటించుటకు కాంగ్రెసు తన అభ్యర్థనకర సమాచారమునందు స్పష్టముగా నిశ్చయపరచెను. సంస్థానప్రజల పౌరసత్వ పరిపూర్ణ (ప్రయత్నమునకు (ప్రతి కాంగ్రెసుసభ్యుడు నిరంతరము పాటుపడుచు గమనపరచవలయును. భారతదేశమునందు చేయుస్వాతంత్ర్యమునకు పోరాటమన్నది విషయము గమనించదగినది. సత్య స్వాతంత్ర్యము, పత్రికాస్వాతంత్ర్యము,అస్త్రిప్రాణరక్షణము, సమాజిక స్వాతంత్ర్యతత్వములుం దనంతకనుక పౌరస్వాతంత్ర్యము అలుమాత్రము లో చెప్పుటకు వీలు చేయడంటయేగాక దేశ ప్రజలిచగుగు అభివృద్ధి కలగజాలదనుట నిశ్చయము పౌరస్వాతంత్ర్యము నలిపివేయుట కొన్ని పిలుచు (ప్రభుత్వమునకే సంస్థానము (ప్రతిఘటి కమేగాక యుద్ధ తెయుటకు నిశ్చయము

కాంగ్రెసురాజ్యము

కాంగ్రెసువారి పదవీస్వీకరణములో దేశము నందు కాంగ్రెసురాజ్య మారంభమైనది కొందరు కాంగ్రెసువాదులు, కొన్నిసంస్థల ధర కాంగ్రెసువారినుండి పీరికను బట్టుకొనుచున్నవనుచు అగు. ఇది పొరపాటుపడ్డ ప్రజలు, బాబ్బాలోచన పనికలదు. ప్రయోజనమే మనుష్యుని తెలియపరిచేదు. ఆ ప్రయోజనమైన ప్రతిక్షణము మనుష్యుని ఉన్నదు గనుక మనలోనికిని యాపనిచేయుటకు మన్యత్వ కలిగియుండుట కొరకు.

కాంగ్రెసురాజ్యము భారతప్రజా రాజ్యము, అభిప్రాయభేద స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడును గనుక. వర్తమాన (బిటిషుపాలనా (ప్రభుత్వ రాజ్యమునకిని విరుద్ధము. కాంగ్రెసువారు పదవీస్వీకరణ కాంగ్రెసు చేసినదంతా పూర్ణ (ప్రజలకే యిని కనిపించుటకు పదవీపదవులను నిలుపుటలు. సమస్యలకాక యింకను సత్యమగు గమ్యాలు మరికేవి మొదలగునవి కొనుటకే ఖర్చుగా మారిపో బలిస్థానం యాంచుచుండెను. కాంగ్రెసువాళ్ళను గురించి బలహీనపట్టి (ప్రయోగించుటకు చేయుచూచించుటలేదు. కాని పీరి యాచ్చాలో పదవీత్రయము జనసామాన్యము వాళ్ళనూహించవచ్చును. దీనికలు బారినుండి శోత్సాహము పన్నిస్తుంది. కాంగ్రెసు మంత్రుల పరిపాలనమునకు కాంగ్రెసురాజ్యమును యిచ్చుట చేసుకోలేనుటలేదు. స్వాతంత్ర్యమైనా యీ నాటిపదగుల దిశలందు కాంగ్రెసువారి పీరిక కొరకుభారము ఖర్చుచేయుచున్నారు. అలాగునలా యీనాడమను తప్పక పరిశీలించవలెను. అన్నిచోట్ల కాంగ్రెసువారిలో కాంగ్రెసు మంత్రులు కాంగ్రెసు రాజ్యాలు నిర్మింపవలెను.

నిర్మాణాంతర్గతమగు సంఘర్షణములేక స్థాపింపవలెనంటే కాంగ్రెసురాజ్యమునకు పీరు ద్వారాలాపాలకులకొరకు. సమ్యక్సంస్థాపితమైన నిర్మాణ సవ్యస్థాయి చేయుటకు అభివృద్ధిమార్గములు లగ్నమగుట పశ్చిమ కార్యమునకు నిర్వహింపబడిన కాంగ్రెసుప్రస్థానంలోని భాగము. కాంగ్రెసువారు పదవులయిన్నిచోటలో రాజ్యత్వము, సంఘస్థానము, పాలకత్వ ఆశ్రమ, రోడిడి. మారిపోలేదు. ఈ సమయములకాలు కాంగ్రెసురాజ్యమదనుకు కాంగ్రెసురాజ్యము (ప్రతిపాదనాప్రాయ్యమగా పూర్తిగా తెగ్గొంపుతేలుకొని నిర్ణయించిడి (ప్రజాసంఘమాత్రపు జాతీయత్వ రాజ్యస్థానము, సమస్త శాంతిస్థితి యొక మాతేక ప్రకటనగుగా. భారతప్రజలకు అయిదుధర్మాల పాలనాధ్యవంతరాజ్యము. ప్రాథమికమగును. కాంగ్రెసువారి పదవీస్వీకరణ బాధితులకు సాంత్వనము గావాలెను.

బీజ్ బంధ్

మద్రాసు అర్యవైద్యాశ్రమంవారి (ప్రసిద్ధికెక్కి నమదరు.

నీరసమైన నీర్యమును గట్టిపరచును. కడుపునకర్తృత్వమును తొలగించును. సంపూర్ణ సుఖమునిచ్చును. సంతానవంతులుగా జేయును.

20మాత్రలు రూ॥8-0 పి.పి.పార్శిలు.

ఆంధ్ర శ్రీకంసెని

నెం. 4350 సుల్తానుబజారు

హైదరాబాదు-దక్కన్.

సుగంధ జనానా క్రీం

ఈ స్త్రీయమైన క్రీంలో మచ్చలను బాధ లేకుండానూ, త్వరగానూ పోగొట్టి చర్మమును మంచి పరిచేయును. రాష్ట్రఇండియాలోనూ ఉపయోగించుచున్నారు. పెద్దసీసాటనుగా అణాలు పెద్దసీసా కూడా. ఇ. ఇ. వారీకుచేసు. (ప్రతిచోట అమ్మబడును. హోల్ సేలంట్లు కేవలం అండ్ కోం(ప్రిస్క్రిప్షన్ స్టోర్సు,బొంబాయి

జీవితభీమాచేయుటకు అమ్మకికంటు

ఇదే సుదినము

(ప్రజాసేవకులకు

అమూల్యమైన కంటు

హిందూస్థాన్ కోఆపరేటివ్

సంస్థ లిమిటెడ్.

సెంట్రల్ బ్యాంకు బిల్డింగు

హనుమాన్ టేక్డీ,

హైదరాబాదు-దక్కన్.

Sahr & co.

మ. ఘ. వ. నైజాంస్టేట్ రైల్వే

ప్రకటన

శికింద్రాబాదునుండి గుంటకల్‌కు (ప్రయాణపాయ్యే పెట్టెసౌకర్యము

గుంటకల్‌కు పోవువారికిని, గుంటకల్ నుండి వచ్చువారికిని సౌకర్యముకొరకు 5 ఆగస్టు 1937 గురువారమునుండి మొదలుకొని, 3వ తరగతి బోగీపెట్టె శికింద్రాబాదు, హైదరాబాదు యం. ఇ. గుంటకల్ వరకు నెం 36 డౌన్, మరియు 35 అప్ ప్యాసింజరు బండ్లలో యీ రైల్వేయందును నెం. 13,14 పాలెల్లి ప్యాసింజరు బండ్లయందు యం యం. యస్. రైల్వేలోను నడచును.

ప్రస్తుతము శికింద్రాబాదునుండి బెంగుళూరు సిటీసరకునడచుచు లగ్జేజీ సదుపాయముతో సహాయమున్న 3వ తరగతి బోగీ గాక ఎక్కువగా యుండును.

చీఫ్. ట్రా. సూపరింటెండెంటు ఆఫీసు
శికింద్రాబాదు
తి. 30 జూలై 1937.

ఎం. వాట్స్.
చీఫ్ ట్రా సూపర్వేజర్
సూపరింటెండెంటు

పరిశీలనతో చిత్తగింపుడు

1936—37 సంవత్సర ఫలితములు (12 నెలలు 1-4-36—31-3-37)

సర్వతోముఖమగు అభివృద్ధిని సూచించుచు చాల సంతృప్తికరముగనున్నవి.

క్రొత్తవ్యాపారము:	రు 33 లక్షలు
భీమానిధి:	15½ ,,
సాలీనా ఆదాయము	6¼ ,,

1935లో

క్రొత్త వ్యాపారము	27 లక్షలు
భీమానిధి	12 ,,
సాలీనా ఆదాయము	5 ,,

ఇంకను జయప్రదమగు భవిష్యత్తును కొనుచుచూచును, ఇంకను అత్యధికమగు (ప్రజామోదమును, విశ్వాసమును పడయుటకు మీయెల్లర తోడ్పాటు నర్థించుచున్నది.

ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము

గా. జగన్నాథం
నిజాంరాష్ట్రమునకు లిక్విడేటరు

డొంగ్రే గారి

బాలామృతము

బలహీనమైన

బిడ్డలకు

పుష్టియును,

బలమును,

ఆరోగ్యము

నిచ్చును.

ఫతేచాంద్ నాథూరామ్ జీ

అత్తర్ వ్యాపారులు

మల్లికార్జున్, హైదరాబాదు

మాదక అత్యధికమగు పన్నీరు, అత్తరు తైలములు, అగరబత్తీలు, సెంట్ పౌడరు, చాలా రకాలు మరియు మరి

౨౦౦౦ సం॥లనాటి: భారతీయసంగీతచరిత్రము

(శ్రీ వేణు తమయాయి)

ముందు శరదాచార్యుడు, అంత్యకుడ్యాచార్యుడు ప్రసిద్ధులు గానుండెడి. 'రాజమార్గములన్నియు ప్రసిద్ధములగునట్లు జాగరూకులు కావలెనని యాజ్ఞాపించెడివారు; ప్రతిరోజు ప్రసిద్ధులందరి కవుని చిమ్మనుంచుకుంటూడెను గృహములన్నియు వారోగ్యమార్గ శ్రేయస్కరంబగు కట్టబడుచుండినటుల వారి నియమములకెక్కువుచున్నవి. పట్టణములు, యిండ్లు యందలి నుంచిమీద ప్రదేశములు కూడ కోరాదు నగరమందు వలయు పారుశ్యము లేర్పరచబడుచుండినటుల దెలియు చున్నది.

ఆహారారోగ్యకరములగు భోజ్యపదార్థములు ప్రస్తుతము-చిత్రాలు యిచ్చుచున్నవి కనియు గా కలవు పలుచుచుండెడివి. ఇట్టివన్నియు ప్రతియొక్క పౌరుడు తెలుసుకొనుచుండెడి. మాంసాహారమాహారము విరివిగ నుండుటచే ఏభేదాలు? భక్ష్యభోజ్యాలు? — ఆరోగ్యకరమగు మాంసభక్షణయనుకూడ - కొంత ప్రత్యేకాధికారి నియమింపబడియుండుచుండెను. మరియు, క్రోల్లిన, పాలి, రోగకీటిక పశువులమాంసము ప్రజలకు విక్రయింపకుండుటకు వీలుగా-పట్టిమాంసము ధూమిలో పాకపెట్టుచుండెను- పశికరిష్ట్యమైయుండెను. నగరములందు మాంసవిక్రయము ప్రత్యేకమగు ప్రదేశమందే జరుగుచుండెను.

అగ్నిరక్షకశాఖ

ఆకాలమందు నేటివలెనిది వైజ్ఞానికపరిశోధనములు, పొగమలులేకుండునటుల నేర్పుజల్లి దృఢత్వప్రయోగాలు ప్రస్తుతమగు నంబంధించి నీరు నిరంపించియుండుచు ప్రస్తుతమగు నందర్భమునకు మైదుగుండుటకు నీరు నిలువయుండుటకొరకు నియమమేర్పరచియుండెడి. అగ్నిప్రమాదములు సంభవించినయెడల భృత్యులు నియమిత్రులు లేమంగు చుండెడి. అగ్నిప్రమాదములందు (ప్రస్తుతమువారికన్నిని నిగ్రహము పాయపడుటయే) ప్రజలు తమ మృత్యువొస్తేనుగా నెయుచుండుటచే నగరపౌరులందరవాస్తులు గానుండుచుండెడి.

ఆబ్కారీశాఖ

వేశ్యాలయములు, మదిరాలయములు, క్రీడాగృహములు మరియు విషయమై నేర్పరిచియుండిన కొలమియమునుగీ వారు మచ్చుకైనను ఈవాగ నరకకార్యం-చుచుండవలసి ప్రభుత్వస్థులందు గలబలుచేసి మధ్యమాంస భక్షిత ముక్తి కు, పిదపదగుటకు వాణ్యాత్రపనవరమైయుండినను మత్స్యసమమగు మరుగుమార్గి పెట్టుకుల్యాయు చెల్లింపక నింటిద్వారా వలయు మత్స్యాదులు పోవుటకు వీలుండియుండెడిది పిమ్మటలు నగరికాధికారి ప్రత్యేకాధికారులను నిర్ణీతమగు పంచెడి.

వారాంగనా విధేయకుని— వేశ్యాలయరక్షణార్థమనుచుండు యధికారి — యాగ్రామమందలి మృత్యుస్థానములు, క్రీడాగృహములు రాజ్యాజ్ఞామనుసరించి యంగీకరించుచుండెడు పంథమను నందాలు వేశ్యలు పోలుకు పోయుచుండెడి. ఇట్టి పరిస్థితులందు మీరు పరిపాలనమందు వలయు నియమములందు నిర్బంధించుచుండెడి. ప్రజాధనము, రాజపుత్రులకు సౌకర్యమగునుండెడి.

నగరదీపములు

ఆనాడు రాజమార్గములందు, వీధులందు ప్రజల రాకపోకలకు సౌకర్యార్థము దీపములందు ఉంచుచుండెడు. ఏకో కొన్నినగరములందుతప్ప యన్నిటియందు దీపాచార మాచరింపకున్నవి యీ పద్ధతుమాత్రము మాత్రమగా నందమందీపములలో సంకట్యాత్మ నాటకములలవన చెలియుచున్నది.

మార్గములందలి మూలమలుపులలో, ప్రత్యేక స్థలములందు నగర నిర్మాణ ప్రణాళికలు గానుంచి రాజధాన్యం రచుచుండుచుండెడి. ఆనమా నాన్నిటి అలియాసములు కనుగొని వారినిబట్టి పిలుచుచుండెడు.

ప్రవేశపత్రము

నగరప్రవేశమనుచుండు కొలదుని ప్రవేశ (తమదనగుచుండినటుల రాత్రులందు నగరద్వారములు మూయబడుచున్నయు ధనకొలదుమనుకలవ ప్రజలకు విధిపరిపాలనమందుండెడు. నిర్వహణ్యాన్నుటు, నాటకములు దిలకించుటకు, అన్యులకు పాడుచు పొందవచ్చుట, రోగులు యుపచారార్థము వైద్యశాలలయందుకుటకు, వైద్యులు కొంటవిధులుగా రోగిదర్శకులుకు పనులను యధవ రకార్యములు కొన్ని యుపాయసముగా లభించుచుండెడు. రాత్రులయందు (ప్రస్తుత నేమనులతోనుండుటకు, అయుధములు మోసికొనుచు కొని తిరుగుట నిషిద్ధముచే నాకే కొన్నిసార్లు నగరమందెడు. రాజాంతఃపుర సమీపమున పరాసు పలుపుట, ప్రమాదగోచరపెట్టుట నిషిద్ధం లైయుండెడు.

ముగింపు

పైవిషయములన్నియు (ప్రాచీన భారతీయ నగర జీవనచిత్రమును (ప్రస్తుతమేకొలదు మన్నవి నేటి వనకాలపరి నగరికీకరణము తారుమారుగా యాటి నగరజీవనము తారుమారుగా పరిపాలనమునకు నీవిధముగ నుపయోగపడుచుండెడి. ఆనాటి నగరజీవనమునకు ఇ పాగు నవ నేటి మహానగరికత యొక్కయు నగరజీవనమునకు నేటికాలమునకు న

GOLKONDA PATRIKA

is

The best medium

for

all traders and dealers

Advertise at once.

GOLKONDA PATRIKA

The only Leading National Bi-weekly of the whole Andhra Desa

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

GOLKONDA PATRIKA

is

The only popular voice

of

7,000,000 Andhras

of

THE NIZAM'S DOMINIONS

Volume 12 | HYDERABAD - DECCAN | Number 25

2nd August 1937

"హైద్రాబాదు సంస్థానప్రజల కార్యాలయము, బంధరు"

హైద్రాబాద బులిటిన్ ౧౦-౭-౩౭ నాటి ప్రతియందు "హైదరాబాద మరియు బ్రిటిషిండియా" క్రింద టిటుల ప్రాయుచున్నది.

౧

"మచిలీపట్టనము నందు డాక్టర్ పట్టాభి సీతారామయ్యగారు మాకు ప్రకటనపత్రి పంపినారు. అందువారు "హైదరాబాదు (దక్షిణ) సంస్థానప్రజల కార్యాలయము, మచిలీపట్టనము" స్థాపనగూర్చి ప్రకటించుచున్నారు. మేము ఆప్రకటనను సంపూర్ణముగ ప్రకటించదలచుచున్నాము. ఇందుకు కొండటికొరవుగల వీనిని, కొన్ని బ్రిటిషుఇండియాపత్రికలు చానిని అస్వీకరించినవి; కనుకదీనిని, ఇంకా ఇందుకు పరిష్కారమును ఎట్టికొనవు బ్రిటిషు ఇండియా పత్రికలు మాకు వ్రాసినవి. ఇట్టి ఆపత్రికలు ఇట్టి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు నిరాకరించుటకు కారణములు తెలిపినవి. కొందఱు వీనిని, తమ పత్రికలలో